

DESIGN ACADEMY EINDHOVEN

JAARVERSLAG 2019

MATERIAL
APPROPRIATOR

The goal of the exhibition is to explore the possibilities of material appropriation and to challenge the boundaries between art and design. The exhibition is a collaboration between the Design Academy Eindhoven and the Museum of Modern Art, New York. The exhibition is a celebration of the work of the Design Academy Eindhoven and the Museum of Modern Art, New York. The exhibition is a celebration of the work of the Design Academy Eindhoven and the Museum of Modern Art, New York.

Louise Gholam (BA Leisure) draagt haar afstudeerwerk 'Ha©kacity'. Dit project kaart de ondermijning van onze democratische rechten aan door het geluid van de straat hoorbaar maken in een radioprogramma.

Foto: Ronald Smits

DESIGN ACADEMY EINDHOVEN

JAARVERSLAG 2019

Inhoudsopgave

Inhoud	pagina
Verslag Raad van Toezicht	6
Voorwoord College van Bestuur	10
Hoofdstukken	14
1 Visie en beleid	14
2 Onderwijs en onderzoek	18
2.1 Inleiding	18
2.2 Bachelor onderwijs	20
2.3 Master onderwijs	23
2.4 Lectoraten	26
2.5 Kwaliteitszorg	28
2.6 Internationalisering	32
2.7 Alumni	32
2.8 Friends en partners	33
3 Presentatie en debat	36
3.1 Inleiding	36
3.2 GEO—DESIGN	37
3.3 Graduation Show 2019	38
3.4 Lezingenprogramma's	38
3.5 Netwerk	39
4 Organisatie	42
4.1 Inleiding	42
4.2 Bestuur, management en beleid	43
4.3 Medezeggenschap	44
4.4 Operations	45
4.5 Human resources	47

Inhoud	pagina
5 Financiën	50
5.1 Inleiding	50
5.2 Kengetallen per 31 december 2019	51
5.3 Financiële positie	52
5.4 Treasurybeleid	53
5.5 Continuïteitsparagraaf	53
5.6 Risicomanagement	56
5.7 Notitie helderheid in de bekostiging van het hoger onderwijs	57
5.8 Verantwoording bestuurskosten en declaraties	57
6 Jaarrekening	58
6.1 Algemene toelichting	59
6.2 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	60
6.3 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat	61
6.4 Balans per 31 december 2019	63
6.5 Staat van baten en lasten 2019	64
6.6 Kasstroomoverzicht 2019	64
6.7 Toelichting op de balans 2019	65
6.8 Niet in de balans opgenomen verplichtingen	68
6.9 Toelichting op de staat van baten en lasten	70
6.10 Overige gegevens	77
6.11 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	77
6.12 Instellingsgegevens	79
Bijlagen	
I. Publicaties Lectoraat Places and Traces	80
II. Future oriented conversation in response to quality agreements	82

Verslag Raad van Toezicht

Design Academy Eindhoven heeft in 2019 haar ambities voor onderwijs en onderzoek vastgelegd in een nieuw instellingsplan en in de nieuwe tranche kwaliteitsafspraken. Nieuwe ambities zijn nodig om de bijzondere positie van de academie in de internationale design wereld te bestendigen.

Een examenkandidaat van de bachelorafdeling Leisure wordt beoordeeld door examinatoren.

Bestuursstructuur

Stichting Design Academy Eindhoven werd opgericht bij notariële akte op 21 februari 1947. In de statuten is de scheiding tussen bestuur en toezicht vastgelegd conform de bepalingen in de Wet Hoger Onderwijs & Wetenschappelijk Onderzoek. Het College van Bestuur bestuurt de academie en legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht als wettelijk voorgeschreven toezichthouder.

De Raad van Toezicht (RvT) van Design Academy Eindhoven (DAE) beoogt een brede vertegenwoordiging te zijn en is daarom samengesteld uit zes leden met diverse en professionele achtergronden uit de sectoren cultuur, onderwijs, communicatie, bedrijfsleven, financiën en overheid.

Samenstelling Raad van Toezicht

Op 31 december 2019 had de RvT de volgende samenstelling:

Gitta Luiten - Voorzitter

Functie: Wethouder Gemeente Hardenberg

Paul Depla - Vice voorzitter

Functie: Burgemeester Gemeente Breda

Willemien Boot - Secretaris/ voorzitter Auditcommissie

Functie: CFO, Finance & ICT Koninklijke Auping BV

Geertje Pruijssers - Lid/ voorzitter Remuneratiecommissie

Functie: Directeur marketing & communicatie Antea Group

Dick Rijken - Lid/ lid Remuneratiecommissie

Functie: Directeur STEIM

Paul Scholte - Lid/ lid Auditcommissie

Functie: Bestuurslid Gerechtshof Den Bosch

Liesbeth Bommer - Trainee*

Functie: Area Packaging Manager Heineken

**De trainee is geen lid van de RvT en heeft dienovereenkomstig geen stemrecht en draagt geen verantwoordelijkheid. Het is een onbezoldigde functie welke door de RvT is geïnitieerd om talentvolle jongere mensen de gelegenheid te bieden kennis te maken met de rol en het functioneren van toezichthouders.*

Herbenoeming Raad van Toezicht

De RvT werkt met een benoemingstermijn van vier jaar. Leden van de Raad kunnen maximaal twee termijnen zitting hebben in de Raad.

Voorjaar 2019 liep de eerste zittingstermijn af van Dick Rijken en Paul Scholte. Beiden wilden zich nogmaals vier jaar aan de RvT en daarmee aan Design Academy Eindhoven committeren. Hun herbenoeming werd formeel bekrachtigd in de vergadering van juni 2019.

Vergaderingen

In 2019 vergaderden RvT en College van Bestuur (CvB) zeven keer. Alle vergaderingen begonnen en eindigden met een besloten deel buiten aanwezigheid van het CvB. In 2019 waren de belangrijkste behandelde agendapunten:

- Instellingsplan DAE
- Kwaliteitsafspraken
- Jaarrekening en jaarverslag 2018
- Begroting 2020
- Werving, selectie en benoeming Lid CvB/ Directeur Onderwijs & Onderzoek
- Herbenoeming Interim Lid CvB/ Directeur Organisatie
- Herbenoeming Voorzitter CvB/ Creatief Directeur
- Initiatief Futurelab Design & Technologie Eindhoven

Naast de vergaderingen was de Raad aanwezig bij de presentatie van het Instellingsplan, de opening van de Graduation Show 2019 en de tentoonstelling GEO—Design in het Van Abbemuseum in Eindhoven.

Commissies Raad van Toezicht

De RvT kent twee commissies:

*Auditcommissie

Samenstelling in 2019:

Willemien Boot - Voorzitter

Paul Scholte - Lid

In 2019 kwam de Auditcommissie drie keer in vergadering bij elkaar in aanwezigheid van het Interim Lid CvB/ Directeur Organisatie en het Hoofd Financiën. De extern accountant PricewaterhouseCoopers woonde twee vergaderingen bij; beide vergaderingen startten met een besloten overleg tussen Auditcommissie en extern accountant zonder aanwezigheid van het CvB.

De voorzitter van de Auditcommissie was tevens actief betrokken bij het opstellen van kwaliteitsafspraken.

*Remuneratiecommissie

Samenstelling 2019:

Geertje Pruijssers - Voorzitter

Dick Rijken - Lid

In 2019 voerde de remuneratiecommissie twee jaargesprekken met de Voorzitter CvB/ Creatief Directeur. Het gesprek was de opmaat naar een herbenoeming. De Remuneratiecommissie had een belangrijke rol bij het opstellen van het profiel voor de te werven Directeur Onderwijs & Onderzoek.

Governance en Goed Bestuur

De Branchecode Goed Bestuur wordt op alle onderdelen nageleefd door DAE.

Een vertegenwoordiging van de RvT voerde periodieke gesprekken met de Ondernemingsraad en Student Council.

Mutaties College van Bestuur

Nieuw Lid CvB/ Directeur Onderwijs & Onderzoek

Op eigen verzoek beëindigde Lid CvB/ Directeur Onderwijs & Onderzoek Jurriëne Ossewold haar dienstverband met Design Academy Eindhoven per 1 juni 2019. Het selecteren en benoemen van bestuurders is een van de belangrijkste taken van de Raad. Het functieprofiel werd opgesteld in samenspraak met de zittende leden van het CvB, de hoofden van het Bachelor en Master Onderwijs, de lectoren, de Ondernemingsraad en de Student Council.

De gesprekken met de kandidaten werden gevoerd door een selectiecommissie bestaande uit leden van de RvT, CvB en vertegenwoordigers van Ondernemingsraad en Student Council. Per 1 november werd de heer Raf De Keninck benoemd in de functie (0,6 fte) voor de duur van vier jaar. Voorafgaand aan de benoeming adviseerden Student Council en Ondernemingsraad hierover positief.

Herbenoeming twee leden College van Bestuur

In december 2019 besloot de RvT het drie hoofdig College voor nog een jaar te continueren onder de conditie dat de gezamenlijke FTE CvB in overeenstemming zou zijn met de omvang van een kleine hogeschool zoals DAE. De totaal gewenste FTE CvB werd vastgesteld op 1,5 FTE met een kleine bandbreedte.

Mechtild van den Hombergh bleek nogmaals bereid zich voor een periode van 1 jaar (2020) te verbinden aan DAE als Lid CvB/ Directeur Organisatie (0,5 FTE) met de specifieke opdracht de organisatorische implementatie van veranderingen in het Bachelor Onderwijs.

Joseph Grima werd herbenoemd als Voorzitter CvB/ Creatief Directeur (0,4 fte) voor een periode van drie jaar (2022).

De Raad van Toezicht dankt het College van Bestuur en de academie gemeenschap voor haar inspanningen in 2019. Nieuwe onderwijsontwikkelingen zijn een uitdaging voor docenten en staf en hebben maar één doel: het verbeteren van de onderwijskwaliteit in het belang van de student. Die continue innovatie maakt Design Academy Eindhoven tot een bijzondere en levendige plek waar velen willen studeren. Voor studenten, docenten, staf en directie is de academie meer dan alleen een opleiding. Het is een enthousiaste en betrokken internationale community en het is bijzonder dat als Raad van Toezicht steeds weer te mogen ervaren.

Eindhoven, april 2020

Raad van Toezicht Stichting Design Academy Eindhoven

Gitta Luiten

Paul Depla

Willemien Boot

Geertje Pruijssers

Dick Rijken

Paul Scholte

Bachelorprojecten op de Graduation Show 2019.

Voorwoord

College van bestuur

Voor het tweede jaar op rij presenteerde Design Academy Eindhoven, in het kader van Dutch Design Week 2019, het werk van haar afstudeerders in de voormalige Campina-fabriek aan de Kanaaldijk-Zuid in Eindhoven. De keuze voor deze tentoonstellingslocatie biedt ons de mogelijkheid om de nog steeds groeiende hoeveelheid projecten op een uitgelezen manier te tonen aan een eveneens stijgend aantal bezoekers. De 'uitbesteding' van de Graduation Show biedt nog een ander groot voordeel. In het academiegebouw kan het onderwijs nu ongestoord doorgang blijven vinden. Zoveel mag duidelijk zijn: de Witte Dame is de plek waar de academie zich thuis voelt. Midden in de stad, en binnen schootsafstand van diverse belangrijke culturele en educatieve partners. Maar op een zo grote expositie en een zo massale publieke belangstelling is ons huis aan de Emmasingel niet berekend.

De grote zichtbaarheid die de Graduation Show op de nieuwe locatie wist te ontwikkelen, trok ook de aandacht van andere partijen voor de mogelijkheden van het Campinaterrein. In 2019 zijn gesprekken gevoerd met verscheidene culturele partners, waaronder het Van Abbemuseum, om dit toekomstig potentieel nader te verkennen. De langjarige samenwerking met het museum biedt ruimschoots kansen om onze kennis en het werk van studenten en alumni te koppelen aan de toenemende belangstelling van het museum voor ons vakgebied.

Voor de tentoonstelling GEO-DESIGN Junk die zich tijdens DDW 2019 in het Van Abbemuseum en op diverse andere plekken in Eindhoven manifesteerde, werkte de academie voor het eerst samen met de BedrijvenInvesteringsZone.BIZ. Zij financierde de realisatie van projecten die buiten de muren van het Van Abbemuseum te zien waren, als een bijdrage aan de verbinding tussen DAE en de Eindhovense binnenstad.

Tevens groeide er dit jaar een nieuwe coalitie tussen DAE en enkele verwante partijen in Eindhoven: de Dutch Design Foundation, MU Hybrid Art House en de TU/e, met het Van Abbemuseum als samenwerkingspartner. Onder de naam COMPLEXNL werkte dit consortium een plan uit voor een Future Lab op het gebied van design en technologie dat nu ter beoordeling is voorgelegd aan de Raad voor Cultuur, en hopelijk een plek kan krijgen in de culturele basisinfrastructuur 2021-2024.

Aan samenwerkingen en nieuwe plannen geen gebrek. Toch past hier een voorbehoud. Hoe vanzelfsprekend de centrale rol van Eindhoven ook lijkt te zijn; om werkelijk een positie te kunnen claimen in de internationale voorhoede van design en technologie zijn tentoonstellingen, collecties en grootschalige design events niet voldoende. Stad en regio moeten een duurzame vestigings- en ontwikkelomgeving bieden aan de sterk uiteenlopende praktijken in en rond deze sector: van kleine studio's tot laboratoria, en van toegewijde ondernemingen en culturele hotspots tot gerenommeerde onderzoeksinstituten. Met de gemeente is de afgelopen periode gewerkt aan een plan voor werkplaatsen dat in een grote behoefte moet voorzien. We hopen dat het gesprek in 2020 op dezelfde productieve wijze wordt gecontinueerd en de plannen kunnen worden uitgevoerd.

Een ander groot probleem is en blijft het vinden van passende en betaalbare woonruimte door onze studenten. DAE maakt onderdeel uit van het 'bestuurlijk overleg studentenhuisvesting' waarin gemeente, diverse onderwijsinstellingen en (woon)bedrijven vertegenwoordigd zijn. Deze samenwerking zet zich in voor meer studentenwoningen en voor verbetering van het huidig aanbod. DAE ziet een missie voor zichzelf als aanjager van het denken over de toekomstige rol en betekenis van design, en natuurlijk als de plek waar nieuwe generaties ontwerpers worden gevormd. Daarbij is het nuttig om alle vooraannamen kritisch tegen het licht te houden. Zoals de vermeende koplopperspositie van de regio op het gebied van design en technologie. Eindhoven – zo blijkt uit de Monitor Creatieve Industrie 2019, samengesteld door Media Perspectives – speelt in de top-tien van Nederlandse steden op het gebied van creatieve bedrijven

en beroepen een belangrijke rol. Echter, andere steden zijn bezig de voorsprong die Eindhoven enkele jaren geleden nog had als het ging om werkgelegenheid in deze sector, in te lopen. Dergelijke relativeringen zijn een probaat middel tegen zelfgenoegzaamheid; in de cultuursector, in politiek en beleid en niet in de laatste plaats in het onderwijs. Design Academy Eindhoven heeft met een nieuw Instellingsplan een antwoord gegeven op de noodzakelijke internationale en maatschappelijke profilering van ons curriculum. In 2019 is een begin gemaakt met de vertaling daarvan naar de dagelijkse onderwijspraktijk. Dat proces zal de komende jaren grote inspanningen blijven vergen. De kwaliteit van de academie zal immers keer op keer in het werk van onze studenten, staf, docenten, vrienden en partners bewezen moeten worden.

Joseph Grima
Mechtild van den Hombergh
Raf De Keninck

Foto: Boudewijn Bollmann

Kandidaten melden zich aan voor de Live admissions voor de MA opleidingen.

Hoofdstuk 1.

Visie en beleid

Al in het jaarverslag over 2018 beschreef Design Academy Eindhoven hoe er de afgelopen jaren is gewerkt aan de formulering van een overkoepelende instellingsvisie. Uiteindelijk fungeerde de opdracht om voor de periode 2019-2024 een plan met Kwaliteitsafspraken aan de Rijksoverheid voor te leggen als een welkome aanjager voor de laatste fase van deze visieontwikkeling. Het vijfjarig Instellingsplan (Institutional Plan 2019-2024) dat in de loop van 2019 aan de academiegemeenschap kon worden gepresenteerd, bood daarvoor een belangrijke toetssteen. Het bleek immers vrijwel onmogelijk om uitspraken te doen over de instrumenten die de academie de komende jaren wil inzetten om de kwaliteit van het onderwijs te borgen en te versterken, wanneer die instrumenten niet stevig verankerd zouden zijn in de algehele visie op de positie en de werkwijze van de academie ten opzichte van haar studenten en medewerkers, het ontwerpveld en de wereld.

Zowel in het Instellingsplan als in de inmiddels door het ministerie van OCW geaccordeerde kwaliteitsafspraken benadrukt de academie, in het licht van de sterk veranderende rol die design op dit moment speelt, de noodzaak van 'radicale differentiatie' in het onderwijs en onderzoek. DAE wil zich rekenschap geven van de uiteenlopende realiteiten waarin een uiterst diverse gemeenschap van studenten, tutoren, lectoren en partners zich bevindt. Dit breed geschakeerde landschap dient zich in het ontwerponderwijs te weerspiegelen en zal ook zijn weerslag hebben op de aard van het onderzoek binnen en buiten de lectoraten.

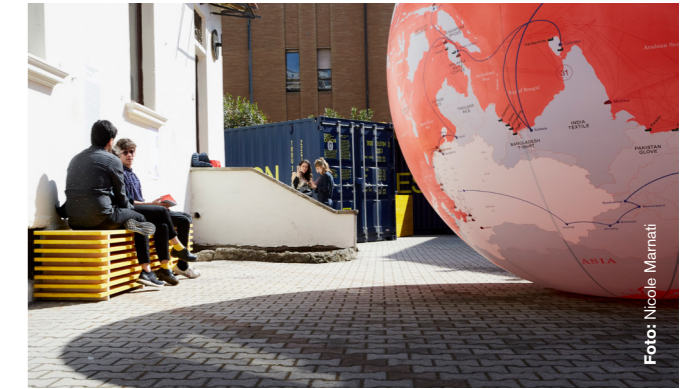

Externe beoordelaar Malique Mohamud bij MA project 'Design at the borders'.

Terwijl wij dit jaarverslag samenstellen is de academie al enige weken gesloten. De impact van het covid-19 virus treft niet alleen de onderwijspraktijk maar heeft het complete sociale en economische leven op vele plekken in de wereld totaal ontregeld. Hoewel extreem, vraagt een situatie als deze – naast erkenning van de tragedie – juist van ontwerpers het vermogen om de zaken die wij eerder of juist nu als vanzelfsprekend beschouwen fundamenteel te bevragen. Wat valt er te leren van een crisis als deze? Hoe is die verbonden met globale systemen van productie, handel en transport? Waarom steken juist nu nationalistische tendensen de kop op, en met welk gevolg? En hoe verhoudt de wetenschappelijke roep om 'track & trace' systemen bij besmette burgers zich met het vrijwaren van onze fysieke en digitale privacy?

Binnen DAE, en zeker niet alleen bij ons, dwingt het virus ontwerpers om zowel naar het hart van ontwerpdiscipline te gaan, en te bedenken hoe design zich kan manifesteren, als ver voorbij de grenzen van onze discipline te kijken. In feite lag die gedachte ook al besloten in het nieuwe Instellingsplan, waarin drie perspectieven worden benoemd die kenmerkend zijn voor het onderwijs en onderzoek in de academie: pluralisme (richting een kosmopolitisch begrip van design); een sociale agenda; en design als 'praxis'.

Wat deze begrippen verbindt, is de wens om design op te vatten als een verzameling hybride sociale en culturele praktijken met conceptuele, contextuele en globale kenmerken. In plaats van diversiteit te miskennen, tracht de academie die juist te omarmen. Daarbij ziet zij zichzelf als een platform waarop deze praktijken worden beproefd, bevraagd en ter discussie gesteld om zodoende alternatieve toekomsten te kunnen

GEO-DESIGN: Alibaba tijdens Salone del Mobile in Milaan.

verbeelden. Studenten leren zich rekenschap te geven van alle implicaties van hun werk. Zo leren zij dat de hedendaagse ontwerper niet in isolatie werkt, maar op het kruispunt van een weids spectrum van specialismen. Om in die rol te kunnen functioneren zal de ontwerper vele talen moeten spreken; zowel technisch en theoretisch als filosofisch. Design vormt de brug tussen theoretische kennis en inzichten enerzijds, en materiële creativiteit aan de andere.

In 2019 is deze benadering van het ontwerponderwijs, en de rol die onderzoek daarbij speelt, binnen allerlei gremia van de academie besproken. Bij de introductie van een nieuwe- en de herbenoeming van een reeds bestaande masterafdeling, en bij de aanstelling van twee nieuwe hoofden in de ontwerpafdelingen van de bachelor gold deze visie als een belangrijke leidraad. Ook de aanstelling van een nieuwe directeur Onderwijs en Onderzoek per november 2019 past in de gewenste vertaling van de visie naar de dagelijkse praktijk van de academie. Daartoe is aan het eind van het jaar onder meer een opleidingscommissie voor de bachelor afdelingen samengesteld waarin studenten en tutoren in gelijke mate vertegenwoordigd zijn. Zij worden betrokken en hebben instemmings- en adviesrecht bij de aanstaande veranderingen in het onderwijs. In 2020 zal ook voor de masterafdelingen zo'n commissie worden gevormd.

DAE telt 56 nationaliteiten, daardoor heeft geo-politiek een grote impact.

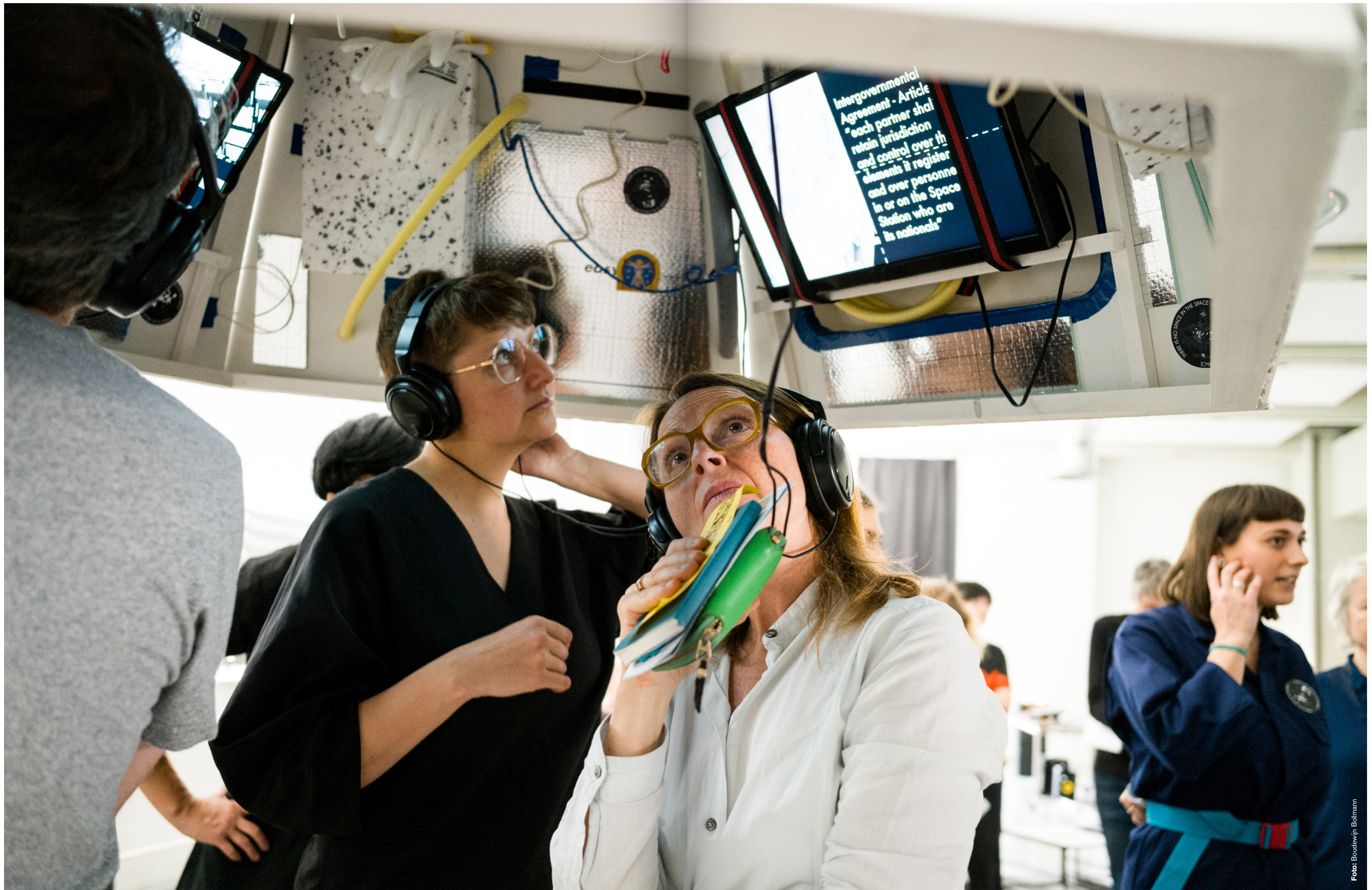

Foto: Boudewijn Bellmann

Masterdocenten beoordelen het werk van masterstudenten tijdens het project 'Design at the borders'.

Hoofdstuk 2.

Onderwijs en onderzoek

2.1 Inleiding

Grote doorbraken op het gebied van onderwijs en onderzoek hebben zich in 2019 niet voorgedaan. Toch is er binnen DAE wel degelijk intensief nagedacht over de consequenties van de bijgestelde koers, zoals die gedurende het jaar werd vastgelegd in het vernieuwde Instellingsplan.

Hoewel het op het oog slechts een kwestie van naamgeving lijkt, is de herbenoeming van de uiteenlopende ontwerprichtingen in de bachelor een belangrijk signaal van het veranderde denken binnen en buiten de academie. De inmiddels klassiek geworden aanduiding 'Man and...' de naamgeving van die afdelingen gaf gedurende drie decennia uitdrukking aan de noodzaak om ontwerpen – of het nu om toepassingen in communicatie, mobiliteit of bijvoorbeeld de openbare ruimte ging – te relateren aan het belang van de mens en de principiële betekenis die design voor de samenleving moet hebben. Mensen stonden centraal. DAE wist daarmee tevens uitdrukking te geven aan het principiële onderscheid met meer technologisch of commercieel georiënteerde ontwerpopleidingen op andere plekken.

Maar de wereld, en dus ook de ontwerpwereld verandert. Die constatering had zijn geldigheid al ruimschoots bewezen, nog voor het COVID-19 virus de mensheid met de neus op de harde feiten drukte. Het geloof dat de mens zich naar believen kan bedienen van natuurlijke hulpbronnen en een dominante positie mag claimen onder de vele vormen van natuurlijk en kunstmatig leven die hem omringen, is meer en meer ter discussie komen te staan. Onder post-humanistische wetenschappers, in kringen van klimaatactivisten en dierenrechtenorganisaties en ook bij ontwerpers groeit het besef dat de mens in zijn vermeende superioriteit te ver is gegaan. Op allerlei manieren hebben we de planeet uitgeput. En de ontwerpwereld heeft daar flink aan bijgedragen. Mede gestuurd door de bedenkingen die ook de huidige studentengemeenschap koestert ten aanzien van een dergelijke antropocentrische benadering, was het logisch dat er in 2019 voor nieuwe afdelingsnamen is gekozen.

Het is slechts een indicatie van de herijking die het denken over onderwijs en onderzoek aan DAE momenteel ondergaat. Terwijl de focus in 2019 lag bij het zo goed mogelijk continueren en fijn slijpen van de onderwijsprocessen in de bachelor- en masterafdelingen, zorgde de samenwerking met Creatief directeur Joseph Grima en de komst van Raf De Keninck (die in november 2019 als directeur Onderwijs & Onderzoek toetrad tot het CvB) voor een acceleratie van het interne gesprek.

Bij de opening van het academisch jaar, op 3 september, werd de benoeming van De Keninck met alle studenten en medewerkers gedeeld. Mechtild van den Hombergh, directeur Organisatie, stipte tevens enkele dagelijkse knelpunten aan, zoals de druk op de werkplaatsen en vooral het groeiende probleem rond studentenhuisvesting in Eindhoven. Joseph Grima benadrukte het belang van de academiegemeenschap door zijn betoog te beginnen met de vraag: "Wat bindt ons samen als academie?" In zijn antwoord benoemde hij DAE als "een bijzondere plek waar wij als gemeenschap allemaal toegewijd naar hetzelfde op zoek zijn."

Waar de academie als een internationaal amalgaam van culturen en benaderingswijzen haar reputatie opbouwde door voluit ruimte te geven aan de individuele ontwikkeling van de student, vraagt de huidige praktijk om ontwerpers die ook in staat zijn om bij het beantwoorden van globale vraagstukken in samenspraak en samenwerking met andere ontwerpers te werken, en met

specialisten uit andere disciplines. Dat zal andere vormen van onderwijs gaan vragen. Anderzijds is het in de huidige structuur van het onderwijs aan DAE gebruikelijk dat studenten zich door hun keuze voor een afdeling vastleggen op een zeker profiel en een aan die afdeling verbonden pallet van middelen, terwijl de ruimte om vorm te geven aan een curriculum dat meer op de interesses van de persoon van de student toegesneden is beperkt blijft. Een ruimere keuzevrijheid in de opbouw van het curriculum kan behulpzaam zijn bij het vormen van een nieuwe generatie ontwerpers die een wezenlijke bijdrage kan leveren aan een voortdurend veranderende wereld.

In het kader van de Kwaliteitsafspraken (zie 2.5) heeft het gesprek over de nieuwe ambities geleid tot de publicatie van een intensief met alle gremia binnen de academie bediscussieerde notitie. Het gedeelde enthousiasme over een meer gepersonaliseerd studietraject, in combinatie met een grotere nadruk op interne en externe samenwerking en uitwisseling rond belangrijke thema's in de samenleving, is een signaal van de wens tot verandering. In dat opzicht was 2019 vooral een jaar van herbezinning. De onderwijsvernieuwing waarover in het Jaarverslag 2018 al werd gesproken, moet nog vorm krijgen. Maar de contouren zijn zichtbaarder geworden, zodat het nadenken over de creatieve ontwikkeling van de academie hand in hand kan gaan met een betere aansluiting tussen onderwijs en het onderzoek aan DAE, en met een samenhangende vernieuwing van het onderwijs.

In het tweede deel van het jaar is gewerkt aan de Zelfevaluatie

Ter afsluiting van de jaarlijkse Graduation Show wordt een groepsfoto gemaakt.

van de bacheloropleiding (zie 2.5), ter voorbereiding op de accreditatie in januari 2020. Zonder al te zeer vooruit te willen lopen op de uitkomsten van dit proces is het belangrijk om één aspect uit de overigens positieve feedback van het accreditatiepanel te benoemen; de bedenkingen die werden geformuleerd bij de competenties waaraan bachelors moeten voldoen. Al enige tijd werkt DAE hier met een set van drie competenties: *mastery*, *resonance* en *poetics*. Daarin zijn de landelijk geldende competenties vertaald naar de praktijk binnen de academie. Tijdens de accreditatie bleek deze keuze niet door de commissie te worden gesteund en inmiddels werkt het CvB aan een herziening van de competenties zodat die op afzienbare termijn in lijn worden gebracht met de landelijk gehanteerde omschrijvingen.

Bachelordocenten bekijken het werk van propedeuse studenten.

De masterafdelingen zijn – conform de afspraken met het ministerie van OCW – in 2019 getalsmatig opnieuw gegroeid. In vier verschillende richtingen studeerden het afgelopen jaar 176 masterstudenten, tegenover 531 studenten in de bachelorafdelingen (cijfers per 1 oktober 2019). De studentenpopulatie bestond voor 70,05% uit buitenlandse bachelorstudenten en voor 93,75% uit buitenlandse masterstudenten. Van de bachelorstudenten komt 54,99% (292) uit de Europese Unie, 29,94% (159) uit Nederland en 15,07% (80) uit landen buiten de EU. De masterstudenten komen voor 66,48% (117) uit de EU, voor 27,27% (48) uit landen buiten de EU en voor 6,25% (11) uit Nederland.

2.2 Bacheloronderwijs

Inleiding

Voor de bachelorafdelingen was 2019 vooral een jaar van optimalisatie en verdieping van het bestaande onderwijs. De aanstaande accreditatie in januari 2020 heeft er met name in het tweede deel van het jaar voor gezorgd dat de inrichting van het bacheloronderwijs nog eens goed tegen het licht is gehouden. De aanstelling van twee nieuwe hoofden in de afdelingen Well-Being en Activity – in de personen van de ontwerpers Thomas Lommée en Mario Minale – markeerde een belangrijke stap in het ontwikkelen van een curriculum waarin de diverse afdelingen geleidelijk transformeren naar het model van studio's. In die studio's kunnen onderzoek en experiment gedurende kortere of langere tijd rond een centraal thema worden geconcentreerd. Dat zal de diepte van het onderwijs ten goede komen, of zoals Lommée het in de Zelfevaluatie onder woorden bracht: "Ik zou graag gedurende

een langere periode met een centrale notie werken, zodat die geleidelijk in het DNA van de afdeling kan groeien. Elke nieuwe opdracht komt zo op de schouders te staan van wat we eerder al hebben gedaan. Tegen het eind van het proces hebben we dan het boek geschreven over uiterst complexe onderwerpen zoals 'interdependency'."

Dit perspectief moet in de komende periode verder worden ontwikkeld. In 2019 is nog volledig volgens de bestaande opbouw van het curriculum gewerkt.

Met ingang van september 2019 kent de academie de volgende acht ontwerpafdelingen:

- Activity
- Communication
- Food Non Food
- Identity
- Leisure
- Motion
- Public Private
- Well-Being

Ontwikkelingen in het bacheloronderwijs

Propedeuse (jaar 1)

De invoering van de drie thema's in de propedeuse, te weten Body & Mind, Society & Change en Crafts & Industry, heeft goed gewerkt. Via een uitgebreide studentenenquête zijn alle eerstejaarsstudenten op hun onderwijservaring ondervraagd. Op een schaal van 1-5 scoren alle docententeams binnen de propedeusefase hoger dan 3,5. In aansluiting op de enquête zijn afvaardigingen van studenten uitgenodigd om hun conclusies persoonlijk toe te lichten aan de docenten.

Creatief directeur Joseph Grima feliciteert afgestudeerde bachelorstudenten.

Jaar 2

In het tweede jaar is qua inhoud en structuur van het onderwijs voortgeborduurd op de propedeuse. In dit jaar starten studenten binnen een van de ontwerpafdelingen. Tevens volgen zij ondersteunende en flankerende vakken: de zogenoemde Basics. Die bestaan uit vier clusters: Crafts, Design Grammar, Humanities en SciTech (Science and Technology). Het vak Design Grammar is nu opgedeeld in twee kwartalen in plaats van een semester.

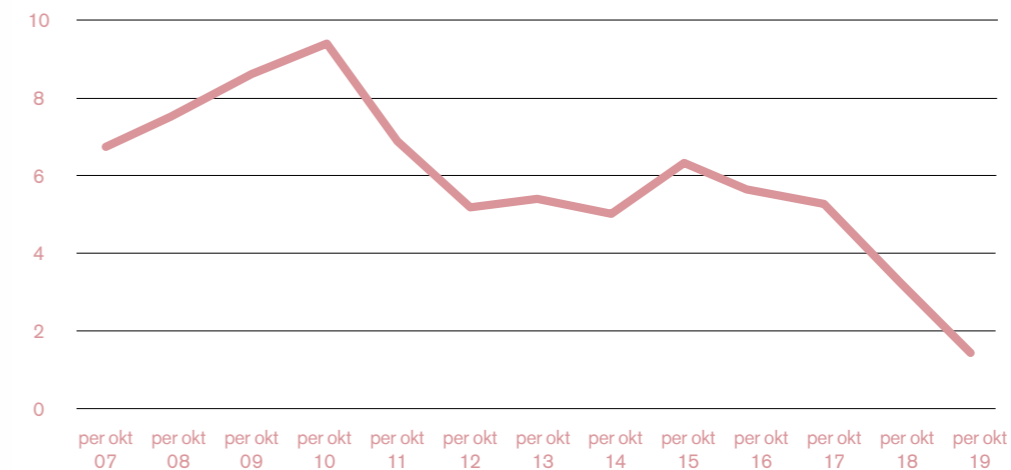
Studenten kiezen bovendien voor één of twee Electives om zo hun eigen profiel verder vorm te geven en hun werk te verdiepen.

Jaar 3

In het eerste semester van jaar drie kiest de student tussen het volgen van een minor of exchange. Net als de Electives richt het minorprogramma zich op het vergroten van de keuzevrijheid van de student. Er waren 37 studenten die tijdens deze periode kozen voor een exchange bij een van onze partnerscholen. De overigen volgden een minor.

De volgende minoren werden in 2019 aangeboden:

- Reframing Textiles
- Ceramic Properties & Potentials
- Radical Ecologies
- Lost & Found
- Science Friction

Grafiek 2. Studievertraging (in maanden) bij aanvang studiejaar

De samenwerking met externe partijen (het TextielMuseum en TextielLab Tilburg en Beeldenstorm) in de betrokken minoren is bijzonder vruchtbaar gebleken.

In het tweede semester gaat de student 'de studio' in ter voorbereiding op het afstudeerjaar. Het werk richt zich op de relatie met de buitenwereld, vaak door middel van een Vriendenproject waarin wordt samengewerkt met een van de externe 'Friends' van de academie (2.8).

Jaar 4

Het vierde jaar bestaat uit een stage en het werk aan een of twee afstudeerprojecten. Daarnaast leert de student het eigen werk te contextualiseren, zowel vanuit een persoonlijk perspectief als ten aanzien van de buitenwereld, en daar vervolgens over te communiceren.

Afscheid en aantreden afdelingshoofden

Na twintig jaar hoofd te zijn geweest van de afdeling Man and Well-Being nam Ilse Crawford in juni 2019 afscheid. Ook Oscar Peña trad op dat moment terug. Hij was 23 jaar lang als hoofd verbonden aan de afdeling Man and Activity. Tezamen hebben Ilse en Oscar gedurende hun tijd bij DAE meer dan 1200 studenten opgeleid tot professionele ontwerpers. Om hun afscheid in stijl te vieren, organiseerde Kazerne in Eindhoven gedurende de zomer de tentoonstelling HOPE met werk van huidige studenten en alumni die door Ilse en/of Oscar zijn begeleid.

Per september 2019 traden Thomas Lommée en Mario Minale in hun voetsporen. Beiden beschikken over een breed internationaal netwerk en zijn al langer aan DAE verbonden.

Rendementen

In 2019 is bijzondere aandacht besteed aan het reduceren van studievertraging. In nauw overleg tussen de Educational Desk en de coördinatoren van de acht ontwerpafdelingen wordt per examenperiode beoordeeld hoe de studenten adequaat begeleid kunnen worden. Extra begeleiding door de mentor, decaan of een docent van de afdeling behoort tot de mogelijkheden. Onderstaande tabel illustreert met de dalende tendens het effect van de gerichte begeleiding. Zie [Grafiek 2](#).

Onderwijsorganisatie

Net als in voorgaande jaren organiseerde de Educational Desk als zelfsturend team de complete cyclus van het onderwijs. De focus lag bij de organisatie en planning van het onderwijs, de toelatingen, de rol van aanspreekpunt voor propedeusedocenten, machinale en digitale werkplaatsen en de Student Council. Het systeem van 'study guides', dat in 2016 in werking is getreden, zorgt ervoor dat studenten gedurende hun hele verblijf aan DAE één aanspreekpunt hebben voor studie-gerelateerde vragen. Ook het mentoraat en het decanaat vervullen een belangrijke rol in de ondersteuning van studenten. De bachelor-programmamanager bewaakt ontwikkelingen op lange termijn, budgettering, urenverdeling en begroting. De International Desk is verantwoordelijk voor uitwisselingen, stages en internationalisering.

Werving, selectie en toelating

De werving van bachelorstudenten is op verschillende manieren georganiseerd. De verscheidenheid aan wervingsstrategieën is bedoeld om potentiële studenten van over de hele wereld te bereiken en hen de kans te geven om zowel online als in levenden lijve kennis te maken met DAE.

1. Voorlichtingssessies

Tijdens de Graduation Show in oktober zijn er voorlichtingssessies gehouden voor scholieren en andere geïnteresseerden. Daarnaast gaven alumni voorlichting op middelbare scholen en op voorlichtingsbeurzen in Nederland.

2. Experience Days

De academie organiseerde vier Experience Days. Potentiële studenten kunnen dan een dag meelopen in een speciaal samengesteld lesprogramma. Het aantal aanmeldingen groeit sinds 2018 fors. In totaal namen ongeveer 360 belangstellenden aan dit dagprogramma deel.

3. Open Dagen

Tijdens Open Dagen in januari en juni konden toekomstige studenten de sfeer komen proeven, ontwerpers in opleiding ontmoeten en zich laten informeren over het curriculum. Alumni van de verschillende ontwerpafdelingen toonden hun examenwerk. Elke Open Dag trok gemiddeld 600 bezoekers.

4. Portfolio Quick Scans

De Portfolio Quick Scan is sinds 2019 een nieuw onderdeel van onze wervingsstrategie. Tijdens voorlichtingssessies en Experience Days kan een kandidaat een portfolio meenemen om zonder enige verdere verplichting feedback te ontvangen. Deze Quick Scans werden goed bezocht. Dit wervingsonderdeel wordt in 2020 gecontinueerd.

De selectie en toelating verliepen goed in 2019. Medio april werden er uit een potentieel van 639 kandidaten 155 nieuwe studenten aangenomen. Uiteindelijk meldden zich aan het begin van het academisch jaar 146 studenten. Dat niet alle geselecteerden daadwerkelijk kwamen, hangt mogelijk samen met externe factoren zoals de aanstaande Brexit, al verklaart dat de daling niet in zijn geheel.

Het percentage mannen steeg naar 47% (t.o.v. 32% in 2018 en 43% in 2017). Het aandeel Nederlandse studenten versus Internationale studenten is iets gedaald.

	2018	2019
Aantal aanmeldingen	620	639
Aantal aangenomen	153	155
Aantal gestart	151	146

NL	27%	23%
Internationaal	73%	77%
Man	32%	47%
Vrouw	68%	53%

Enkele hoogtepunten

Marokko

De afdeling Motion ging in 2019 met achttien eerste- en tweedejaarsstudenten op studiereis naar Marokko. Thema's als de plastic Saharasoep, rituelen en eetgewoontes werden ter plekke nader onderzocht.

Warehouse of Innovation

Derdejaarsstudenten van de afdeling Well-Being werkten in het voorjaar met ondernemers uit het centrum van Eindhoven in het Warehouse of Innovation. De studenten zaten gedurende drie maanden in het voormalige V&D-pand waar ook de presentatie van de end-term plaats had.

Onderdeel van de bachelor is het verbeteren van tekensvaardigheden.

Minor tentoonstelling

In januari werd het eindwerk van de minoren geëxposeerd in het LAC-gebouw tegenover de academie. Het betrof werk van de minoren Radical Ecologies, Reframing Textiles en Ceramic Properties & Potentials. Ongeveer tweehonderd mensen uit de DAE-community bezochten de tentoonstelling.

Diploma ceremonie in januari en juni

In januari en juni namen de geslaagden hun diploma's in ontvangst tijdens een feestelijke **ceremonie**. Alle afdelingshoofden spraken daar hun studenten persoonlijk toe.

2.3 Masteronderwijs

Inleiding

De tweejarige masteropleiding van DAE bestaat sinds 2014 uit vier afdelingen/uitstroomprofielen: Contextual Design, Social Design, Information Design en Design Curating & Writing (sinds september omgedoopt tot The Critical Inquiry Lab). Dit jaar werd aangekondigd dat in september 2020 een vijfde afdeling zal starten: GEO-Design, geleid door de ontwerpers van de internationaal opererende Studio Formafantasma. Binnen elke afdeling fungeert de groep studenten, tutores, design experts en gastsprekers als een permanente 'denktank'. De dialoog binnen de mastergemeenschap krijgt een additionele stimulans door extern geïmplementeerde projecten waarin studenten uit de verschillende profielen gedurende een trimester samenwerken met externe opdrachtgevers en/of partners.

Contextual Design

"Artistiek talent, nieuwsgierigheid, intuïtie voor de *Zeitgeist*, een onderzoekende houding en de moed om conventies te negeren." Zo typeert Contextual Design de 'author designer' op wie de afdeling zich in het bijzonder richt. In het eerste studiejaar ligt de nadruk vooral op de ontwikkeling van verbeelding en het verkennen van het persoonlijke profiel van de student. Om die reden krijgen de studenten les van docenten met sterk uiteenlopende achtergronden: kunstenaars, architecten, theoretici, grafisch ontwerpers en ook productontwerpers. Net als in de andere afdelingen is het tweede studiejaar voornamelijk gewijd aan het individuele afstudeerproject (thesis en designproject).

Social Design

Als ontwerper ben je verplicht om te werken met het sociale aspect van je ontwerpen. Social Design daagt studenten uit om zichzelf constant af te vragen: waarom wil ik ontwerpen, wat is de invloed van mijn werk, wie worden door mijn ontwerpen aangesproken en wat wil ik nu eigenlijk met mijn werk als designer bewerkstelligen? Het is deze kritische houding die karakteristiek is voor de benadering die Social Design kiest en die wordt samengevat als "There is no such thing as social design". Het onderzoeksprogramma ontwikkelt nieuwe modellen, strategieën en producten die een beslissende rol kunnen spelen in de ontwikkeling en transformatie van de samenleving. In mei 2019 maakte Jan Boelen bekend dat hij als afdelingshoofd gaat terugtreden. Boelen bereidde zich voor op zijn overstap naar Duitsland, waar hij als rector van HfG Karlsruhe is benoemd. Met het oog op de continuïteit staat hij nog tot het einde van het academisch jaar 2019-2020 aan

Een MA project uit 'Design at the borders'.

het hoofd van Social Design. Met ingang van september 2020 neemt Marina Otero Verzier, onder meer head of research bij Het Nieuwe Instituut in Rotterdam, zijn taken over.

Information Design

Digitale technologie heeft de rol van grafisch ontwerpers en ook de toegang tot informatie fundamenteel veranderd. Het is nodig een nieuwe balans te vinden tussen degenen die informatie publiceren en degenen die de informatie bestuderen of gebruiken. Het ontwerpen van nieuws en kennis is daarom een essentieel thema in het programma van Information Design. Het programma richt zich op nieuwe methoden om data te vertalen en te verbeelden, informatie over te dragen en om traditionele en nieuwe platforms voor informatieoverdracht te onderzoeken. Thesis tutor Gert Staal, verbonden aan de afdeling Information Design, ontving bij de opening van het academisch jaar 2019-2020 de Jan Lucassen Award 2019, een jaarlijkse onderscheiding voor een docent die door studenten, collega's en andere medewerkers wordt gekozen.

The Critical Inquiry Lab

In de zomer van 2019 nam Saskia van Stein, voormalig directeur van Bureau Europa in Maastricht, het stokje over van interim-hoofden Agata Jaworska en Tamar Shafir. Deze verandering bracht een naams- en koerswijziging met zich mee. The Critical Inquiry Lab is een theoretisch georiënteerd programma dat stoelt op kritisch onderzoek en culturele methodologieën. Studenten wordt gevraagd om op basis daarvan een eigen artistieke positie te bepalen. Hieruit kunnen verschillende disciplines en praktijken voortvloeien, denk daarbij aan cureren, redactie, schrijven, filmen, podcasting, publiceren, uitvoeren, coderen, bemiddelen en het ontwikkelen van strategische acties.

GEO-Design

Simone Farresin en Andrea Trimarchi (Studio Formafantasma) zijn de afdelingshoofden van de jongste masterafdeling die in september 2020 gaat starten. In het najaar van 2019 is GEO-Design goedgekeurd door de officiële instanties BO-KUO en OBK. Deze masterafdeling is een verdere uitbreiding van het al bestaande tentoonstellings- en onderzoekplatform GEO-Design. Dat werd in 2018 gelanceerd om de sociale, economische, territoriale en geopolitieke krachten te onderzoeken die de wereld van vandaag de dag bepalen.

Het werk van Information Design masterstudent June Park, 'Does North Korea Have Internet?' tijdens de diplomaceremonie op 20 juni.

De masterafdeling gaat zich richten op de effecten van onze industriële maatschappij. Aangezien de ontwerper deel uitmaakt van het industriële systeem moet het ook diens verantwoordelijkheid zijn om dit systeem te bevragen en zo nodig te veranderen. In een recent [interview](#) met Formafantasma zetten zij uiteen hoe zij de nieuwe master vorm willen geven.

Professionalisering van de organisatie

Sinds 2016 kent elke afdeling een eigen coördinator. Die is onder meer verantwoordelijk voor het budgetbeheer van de afdeling en de organisatie van het studieprogramma. De

coördinatoren werken samen met een algemeen coördinator die zich in samenspraak met de afdelingshoofden op overstijgende taken richt, zoals advisering van het CvB, werving en selectie, de organisatie van externe studentenprojecten, open dagen, examenweek en de examinceremonie.

Sinds 2018 is de functie van algemeen coördinator ingevuld door een afdelingscoördinator. Dit garandeert de inbedding binnen de afdelingen en het onderwijs. Vanaf 2019 kwamen hier projectcoördinator(en) voor 16 uur per week (42 weken) bij die (kortlopende) projecten uitvoeren en zo de werkdruk voor de algemeen coördinator bij projecten verlagen.

Werving en groei

Net als het jaar daarvoor is in 2019 een wervingscampagne gevoerd en wederom steeg het aantal aanmeldingen. De kwaliteit van de aanmeldingen werd door de selectiecommissies beoordeeld als beter dan voorgaande jaren. Deze tendens lijkt zich voort te zetten, wat onder meer tot uitdrukking komt in het percentage aangenomen kandidaten (11% meer dan in 2018). Het aantal aanmeldingen was opnieuw hoger dan in het jaar ervoor (567 in 2019, 534 in 2018). Mond-tot-mondreclame door huidige studenten en alumni blijkt een effectief middel dat nog wordt versterkt door campagnes via sociale media en advertenties op online platforms, en de mogelijkheid om een kijkje te komen nemen op de academie. Sterker dan voorheen lag de nadruk van de campagne dit jaar op het specifieke karakter van de master- in vergelijking tot een bachelorstudie.

1. Voorlichtingssessies + Meet The Masters

Tijdens de Graduation Show weten aspirant-studenten de weg naar de voorlichtingssessies altijd goed te vinden. Het directe contact met de huidige studentenpopulatie blijkt in een grote behoefte te voorzien. Maar nu de expositie niet meer in het academiegebouw wordt gehouden (in 2018 verhuisde de Graduation Show naar het voormalige Campinaterrein) heeft dat gevolgen voor het aantal bezoekers van deze sessies. Daarom worden sinds september 2019 maandelijkse 'Meet the Masters' tours georganiseerd. Huidige studenten leiden geïnteresseerden rond in het academiegebouw en vertellen over hun studie. De tours zijn succesvol en trekken zo'n vijftien bezoekers per keer.

2. Aanmeldingen

De jaarlijkse Live Admission tijdens de Talk&Tour (MA open dag) in Eindhoven en tijdens de Salone del Mobile (Milaan) geeft potentiële studenten de mogelijkheid zich live aan te melden. Anders dan bij de Fast Lane Selection tijdens de Talk&Tour in 2018 kregen potentiële studenten dit jaar niet automatisch een interview met een afdelingshoofd. Eerst moesten een portfolio en motivatiebrief positief zijn beoordeeld. Dit beleid resulteerde in minder registraties voor de Live Admissions maar niet in een daling van het aantal aangenomen kandidaten: 34 in 2019 tegenover 33 in 2018. Naast de live momenten blijft het voor potentiële studenten ook altijd mogelijk om zich online aan te melden. De vijf meest vertegenwoordigde nationaliteiten zijn: Frans, Duits, Italiaans, Nederlands en Brits. Sinds 2015 (stand per 1 oktober) is een substantiële groei zichtbaar in het aantal ingeschreven masterstudenten:

Studiejaar 2015-2016	totaal 108
Studiejaar 2016-2017	totaal 128
Studiejaar 2017-2018	totaal: 149
Studiejaar 2018-2019	totaal: 160
Studiejaar 2019-2020	totaal: 175

In het studiejaar 2019-2020 is de verdeling over de verschillende afdelingen als volgt:

Information Design	40 studenten
Contextual Design	58 studenten
Social Design	57 studenten
The Critical Inquiry Lab	20 studenten

Enkele hoogtepunten

Excursie MA Information Design naar Moskou

In april 2019 trokken studenten en tutoren van de master Information Design naar Moskou. Zij waren geïnteresseerd in politieke (des)informatie met aandacht voor 'Home of Information Warfare' en de 'Fancy- & Cosy Bears'. Tutor Toon Koehorst publiceerde bij terugkeer een [geïllustreerd verslag](#).

Gezamenlijk project van alle MA-afdelingen

Tijdens het derde trimester namen de eerstejaars Masterstudenten deel aan een [samenwerkingsproject](#) in opdracht van A / D / O, de creatieve hub van MINI en Jan Boelen. Begeleid door een zestal experts – Guus Beumer, Frans Bevers, Rianne Makkink, Malique Mohamud, Martina Muzi en Barbara Visser – onderzochten zij het concept 'grens' als een methode voor ontwerpproductie. Eén van de uitkomsten was 'Het Collectief', een groep van elf masterstudenten die als satelliet van het Neuhaus-programma in Het Nieuwe Instituut opereerde.

Diploma ceremonie in juni

Op 20 juni namen 53 geslaagde masterstudenten hun diploma's in ontvangst tijdens een [ceremonie](#). De afdelingshoofden spraken hun studenten persoonlijk toe. Naast hun diploma ontvingen alle afgestudeerden een examencadeau in de vorm van een publicatie rond de afstudeerprojecten, vormgegeven door Information Design alumna Irene Stracuzzi.

C magazine

Tijdens een feestelijke lancering op 21 oktober tijdens de Graduation Show, werd C magazine gepresenteerd. Het tijdschrift werd samengesteld door MA Contextual Design docent Laura Herman met teksten van studenten en docenten van diezelfde afdeling.

CIL tours

In navolging van MA Design Curating & Writing vorig jaar, organiseerde The Critical Inquiry Lab dit jaar bijzondere [rondleidingen](#) in de Graduation Show. De thema's van de tours waren geïnspireerd door drie blockbusters: Kill Bill Vol. 1, Lost in Translation en The Truman Show.

Masterstudenten, onder begeleiding van docenten op excursie naar Moskou.

2.4 Lectoraten

Inleiding

Het onderzoek aan DAE, waarbij telkens ook externe partners betrokken zijn, concentreerde zich in 2019 op enkele complexe, veelzijdige projecten. Daarbij werden belangrijke verbindingen naar het bacheloronderwijs gelegd, in het bijzonder via de Design Research Spaces en de ondersteuning van de Design Research minor. Lopende onderzoeken zijn voortgezet en de resultaten werden ook buiten de academie gedeeld, zowel met specialisten als met het brede publiek. Zo konden bezoekers van de Graduation Show kennisnemen van de resultaten van het project RE-source, een van de winnaars van de Dutch Design Awards 2019.

Onderzoek en lectoraten

DAE kende in 2019 twee lectoraten. Beide zijn gericht op de verdere ontwikkeling van design research, zowel binnen als buiten de academie. Daarnaast leren studenten binnen de lectoraten zowel onderzoekvaardigheden om hun ontwerpproces te verbeteren (research for design), als het hanteren en inzetten van hun ontwerpvaardigheden in onderzoeksprojecten (research through design). In 2019 kwam het lectoraat Strategic Creativity (onder leiding van lector dr. Bas Raijmakers en gestart in 2011) tot een afronding. Het lectoraat Places and Traces, onder leiding van dr. David Hamers en gestart in 2009, bleef doorlopen. Per september 2019 zijn een algemeen coördinator en een project officer toegevoegd aan het lectoraatsteam.

Lectoraat Places and Traces

Naast lector David Hamers dragen een associate lector, twee design researchers en vijf research associates (DAE-alumni die als onderzoeker parttime in dienst zijn bij de academie) bij aan Places and Traces. Zie [bijlage 1](#) voor publicaties, presentaties en activiteiten.

Designonderzoeker en alumnus Maurizio Montalti (MA Contextual Design) vertelt tijdens zijn lezing over zijn onderzoek naar mycelium.

Focus

Het lectoraat staat voor een benadering die recht wil doen aan de rol van design in het doorgronden en transformeren van publieke en collectieve ruimtes waarbinnen stromen van mensen, informatie en materialen een weg zoeken. Places and Traces richt zich op de ontwikkeling van innovatieve stedelijke ontwerpconcepten, methoden en materialisaties. Het lectoraat kent een interdisciplinaire benadering op het snijvlak van onder andere de publieke ruimte, landschapontwerp, architectuur, ruimtelijke planning, sociale geografie, etnografie, urban studies en science- and technology studies.

Project Mycelium-based materials for product design

Samen met onder meer Universiteit Utrecht en TU Delft verrichtte design researcher Maurizio Montalti [onderzoek](#) naar de rol van schimmels in duurzaam ontwerpen. Het driejarige onderzoek is begin 2019 afgerond. Een afsluitende lezing was onderdeel van de DAE Lecture Series en bovendien werd er een afrondend wetenschappelijk artikel gepubliceerd.

Lector David Hamers tijdens een Design Research Lecture.

Project Innovatieprogramma Mobiele Stad

Dit project (2017-2020) van Universiteit Twente, Universiteit van Amsterdam, Radboud Universiteit Nijmegen, DAE (research associate Bennie Meek) en Bureau UUM verricht experimenten op het gebied van verstedelijking en mobiliteitsvraagstukken. Het wordt uitgevoerd in opdracht van de provincies Gelderland, Noord-Brabant, Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht, de ministeries van Infrastructuur en Waterstaat en Binnenlandse Zaken en Transumo Footprint. DAE werkte in 2019 aan een reeks experimenten die [hier](#), [hier](#) en [hier](#) te vinden zijn.

Project RE-source

Het lectoraat Places and Traces leidt het onderzoeksprogramma [RE-source](#): Participation in reframing residual materials in design theory, design practice and design education. Het onderzoek, dat in 2017 begon en in 2020 wordt afgerond, richt zich op de ontwikkeling van design researchmethoden om restmaterialen in de stad om te zetten in waardevolle materialen. Het lectoraat werkt samen met de Vrije Universiteit (prof. dr. Ginette Verstraete en onderzoeker Joost Adriaanse), Studio Ester van de Wiel en gemeente Rotterdam.

Designonderzoeker Ester van der Wiel presenteert RE-source tijdens DDW.

Resultaten van RE-source waren te zien in de tentoonstelling op het Campinaterrein tijdens Dutch Design Week 2019. De ontwerpers (Ester van de Wiel, Jos Klarenbeek, Thom Bindels, Simone Post, Paul Slot en Manon van Hoeckel) werkten hier met materialen uit Rotterdam en het publiek werd uitgenodigd mee te doen om zo zelf te ervaren wat het betekent als stedelijke reststromen in het kader van circulariteit opnieuw worden toegepast.

Voorafgaand aan Dutch Design Week werd bekend dat het project RE-source de [Dutch Design Award 2019](#) in de categorie Design Research had gewonnen. De jury kwam tot het volgende oordeel: "Dit is samenwerking van het hoogste niveau, op het zeer actuele onderwerp circulariteit. RE-source is een klassiek voorbeeld van gedegen design research, waarbij duurzaamheid in diverse betekenissen vorm krijgt."

Als prijswinnaar maakte RE-source onderdeel uit van de tentoonstelling van de Dutch Design Foundation. De onderzoeksresultaten van RE-source zijn bovendien gepubliceerd in de vorm van een boek en twee films.

Vriendenproject Waterschap de Dommel

Onder de titel Water voor stadsbomen / Boomrooster van maaisel verrichtte research associate Lucas Zoutendijk in opdracht van Waterschap de Dommel een ontwerpend onderzoek naar circulaire economie en stedelijke waterproblematiek (zie 2.8).

Platform Smart Cities & Citizens

Het platform Smart Cities & Citizens (met Saxion Hogeschool, Hogeschool van Amsterdam en Hogeschool Van Hall Larenstein) brengt het lectoraatsonderzoek op het gebied van smart cities bijeen en stelt een kennisagenda op ten behoeve

van de doorontwikkeling van het onderzoek op dit terrein. In het voorjaar van 2019 publiceerde het [platform](#) een digitaal praktijkboek en organiseerde het een slotevenement.

Stuurgroep Route Kunst Nationale Wetenschapsagenda

In 2019 is lector David Hamers toegetreten tot de Stuurgroep Route Kunst van de Nationale Wetenschapsagenda. In deze commissie zetten hoogleraren en lectoren in de domeinen kunst en ontwerp strategische lijnen uit voor ontwerpend en artistiek onderzoek in Nederland. Urgente maatschappelijke vraagstukken zijn daarbij leidend.

Bidragen aan het onderwijs

Lector David Hamers verzorgde in 2019 twee hoorcolleges in de basisreeks Space-Place en Public-Private-Collective voor de ontwerpafdeling Public Private. Associate lector Paolo Patelli heeft met een groep studenten onderzoek gedaan in een Design Research Space, getiteld Situated Practices. Daarvan maakte ook een reeks publiek toegankelijke lezingen deel uit. Design researcher en docent Ester van de Wiel heeft met de studenten van de ontwerpafdeling Public Private onderzoek gedaan in het kader van het onderzoeksproject RE-source.

Lectoraat Strategic Creativity

Het lectoraat kwam op 1 april 2019 ten einde. Lector Bas Raijmakers en associate lector Daniëlle Arets verzorgden op 1 oktober nog een afscheidslezing. In een periode van acht jaar is het volledige traject van een lectoraat aan DAE daarmee voltooid. Tussen 2011 en 2015 was het lectoraat verantwoordelijk voor de uitvoering van CRISP (Creative Industries Scientific Programme, in samenwerking met de twee Technische Universiteiten en meer dan vijftig bedrijven). Daarna volgde er tussen 2015 en 2019 een fase waarin de lessen van deze samenwerking in de academie werden geïmplementeerd, alsmede toegepast in nieuwe samenwerkingsprojecten met een reeks van partners uit industrie, maatschappij en wetenschap. De rol van het lectoraat lag vooral in het opzetten, uitvoeren en beschrijven van een vorm van design research die diepgeworteld is in het opereren van DAE. Binnen en buiten de academie werden de uitkomsten gedeeld in publicaties (zie designresearchnotes.com), tijdens workshops en op de internationale conferentie Research Through Design 2019.

Focus

Het lectoraat verkende hoe ontwerpers een strategische rol kunnen spelen in het aanpakken van complexe problemen in maatschappij en economie. In de onderzoeksprojecten werd kennis ontwikkeld gericht op verandering en innovatie van met name diensten. In lijn daarmee onderzocht het lectoraat hoe het designonderwijs kan inspelen op deze specifieke rol voor ontwerpers. Dat deed het lectoraat telkens samen met partners uit de academische wereld, industrie, overheid en samenleving.

Minor 'Radical Ecologies'

Vanaf september 2018 coördineerde het lectoraat de minor design research Radical Ecologies. Tot eind januari 2019 werkten elf studenten in kleine groepen aan het bestuderen van complexe systemen door middel van design research. Zij ontwikkelden hun ontwerpvaardigheden en kennis als instrumenten voor onderzoek in Nederland en India.

Kenniskring

Een belangrijke groep experts ziet vanuit de kenniskring toe op de kwaliteit van het onderzoek. Zij stimuleren de academiebrede dialoog, discussie en uitwisseling over designonderzoek en -theorie. Onder voorzitterschap van de lectoren zijn zowel de bachelor- als de masteropleidingen in de persoon van een afdelingshoofd vertegenwoordigd. Daarnaast bestaat de kenniskring uit een docent van de bachelor die tevens deel uitmaakt van het Editorial Team, de algemeen coördinator onderzoek, en de beleidsmedewerker onderzoek. In dialoog met de directeur Onderwijs en Onderzoek geeft deze groep mede richting aan toekomstig onderzoek binnen DAE.

Design Research Lexicon

Een product van de kenniskring is het

[Lexicon of Design Research](#), een online woordenboek bedoeld om het discours over het ontwerponderzoek binnen DAE te verdiepen, en de kennis hierover breed uit te dragen. Het lexicon is ook in 2019 opnieuw uitgebreid met nieuwe termen en voorbeeldprojecten.

Design Research Podcasts

Tijdens Dutch Design Week heeft de kenniskring van DAE de serie [podcasts](#) over design research uitgebreid met zeven nieuwe afleveringen over het afstudeerwerk van bachelor- en masterstudenten.

2.5 Kwaliteitszorg

Inleiding

Uitwisseling en dialoog zijn belangrijke instrumenten voor de kwaliteitszorg binnen de academie. Zo wordt het gesprek tussen studenten en/of professionals met het oog op verbetering van onderwijs en onderzoek in verschillende samenstellingen gevoerd. Kennisdeling en de uitwisseling van ervaring zijn hierbij cruciale elementen. Voor de ontmoetingen in deze 'hubs/knooppunten' geldt dat inhoudelijke expertise belangrijker is dan hiërarchie, onderlinge inspiratie hoger wordt aangeslagen dan controle, en ruimte voor experiment prevaleert boven het bewandelen van gebaande paden.

De structuren en processen die kwaliteit moeten ondersteunen en stimuleren, kennen een cyclische afwisseling van plannen maken, uitvoeren en bijstellen en het behalen van resultaten in de vorm van een jaarcyclus.

Naast accreditaties, (digitale) onderwijs-evaluaties, zoals de Nationale Studenten Enquête en de alumni-enquête, en evaluatiegesprekken met studenten is er in ons kwaliteitszorgsysteem ruimte voor discussie en de inbreng van nieuwe ideeën door middel van de jaarlijks georganiseerde brainstormbijeenkomsten voor studenten en docenten. De uitkomsten van de kwaliteitszorginstrumenten fungeren als input voor beleids- en verbeterplannen.

We zijn ons bewust van de noodzaak een productieve balans te vinden tussen enerzijds de behoefte aan efficiëntie, effectiviteit en standaardisering en anderzijds veel ruimte voor eigen invullingen en voor verschillende werkmogelijkheden en -stijlen. We streven naar een zo evenwichtig mogelijke balans tussen

top-down en bottom-up processen, waarbij de papieren evaluatielast, vaak samenhangend met kwaliteitszorg, niet ten koste mag gaan van de inzet op kwaliteit.

Studenten- en docentenmeetings

Sinds 2015 zijn jaarlijkse brainstormbijeenkomsten, zowel voor studenten als voor docenten en stafmedewerkers, een belangrijk instrument bij de kwaliteitszorg. Eenieder wordt uitgenodigd mee te denken en te discussiëren over de kwaliteit van ons onderwijs. De studentenmeeting staat jaarlijks gepland in januari; docenten en staf komen in het voorjaar bijeen.

De studentenmeeting van begin 2019 had plaats in het academiegebouw en was georganiseerd door de Student Council. Die koos dit jaar voor een drop-in sessie. Studenten konden hun ideeën opschrijven, uitwisselen en bediscussiëren in thema-groepen. De uitkomsten werden vervolgens gepresenteerd aan het College van Bestuur tijdens een Open Board Meeting waarvoor alle studenten waren uitgenodigd.

De volgende thema's kwamen tijdens de drop-in sessie ter sprake:

- Meer samenwerking met andere instituten binnen Eindhoven;
- Het aanbieden van Nederlandse les (NT2);
- De strategie van de school om studenten met stress te helpen;
- Studentenhuisvesting.

Onderdeel van de Student Potluck is een gesprek met het College van Bestuur.

De jaarlijkse Student Potluck, georganiseerd door de Student Council, is een kwalitatieve manier om feedback van studenten te krijgen.

Vooraf dat laatste punt werd gedurende de Open Board Meeting uitvoerig besproken. De urgentie van studentenhuisvesting onderstreept de ernst van het probleem dat inmiddels ook via het CvB met de gemeente Eindhoven is besproken.

Docenten en staf verzamelden zich op 6 maart op Landgoed ter Horst in Driebergen. Het doel van deze werkconferentie was het gezamenlijk verbreden van de horizon met betrekking tot didactiek in kunsteducatie. De conferentie was bedoeld om bewustzijn te creëren met betrekking tot mogelijke onbewuste mechanismen in de onderwijspraktijk. Na een inleiding over de toekomst van ons onderwijs – vooral met betrekking tot de pedagogische startpunten en onze specifieke didactiek – werd de nieuwe onderwijsvisie gepresenteerd, alsmede de mogelijke consequenties voor het curriculum.

In het middagprogramma werden deelnemers uitgenodigd om de manier waarop ze lesgeven opnieuw te overdenken. Dat gebeurde in de volgende workshops:

- KAOSPilot: Hosting creative learning environments;
- The Art of Asking questions;
- Feedback, feedup, feedforward; assessing growth;
- Qualities: Lust or burden?;
- Assessor effects;
- Utopia: An ideal Student Information System.

De workshops beoogden niet slechts de bewustwording te bevorderen; een aantal uitkomsten leende zich daadwerkelijk voor concrete vervolgstappen. Zo werd een projectgroep gevormd die zich heeft gebogen over de vormgeving van het studentenvolgsysteem, wordt verdere training rond 'feedback-feedup en feedforward' ontwikkeld en uitgevoerd door onze interne trainer en wordt in het kader van de onderwijsontwikkeling een samenwerking met KAOSPilot onderzocht.

Accreditaties

Master

Vorig jaar is onze master succesvol geaccrediteerd en met een 'goed' beoordeeld. Sindsdien is er hard gewerkt aan de herdefinitie van de institutionele visie en de incorporatie van die visie in het Instellingsplan. De aanbevelingen van het accreditatiepanel werden daar uitdrukkelijk bij betrokken. Ter afronding van de accreditatie had in juni 2019 het zogenaamde Ontwikkelgesprek plaats. Twee leden van het oorspronkelijke panel – Teal Triggs (RCA) en René Kloosterman (Aequi) – spraken met het CvB over de toekomstplannen rond de masteropleiding. De academie bracht zelf de onderwerpen in, terwijl de panelleden ter voorbereiding een concept van het Instellingsplan ontvingen. Een constructief en positief gesprek resulteerde in waardevolle inzichten en advies. Tot de gespreksonderwerpen behoorden:

- het uitbreiden van het MA portfolio met een afdeling GEO-Design;
- de haalbaarheid/realiseerbaarheid van een parttime-master gericht op professionals met een actieve praktijk;
- het versterken van de link met onderzoek.

Een verslag van het Ontwikkelgesprek is opgenomen in [bijlage II](#).

Bachelor

Ten behoeve van de accreditatie van de bachelor in 2020 werd in 2019 gestart met de voorbereidingen. Net als bij de masteraccreditatie van 2018 koos de academie voor Aequi als beoordelende en visiterende instelling.

In de zomer van 2019 verwerfde DAE (op grond van haar internationale oriëntatie) een unieke status binnen het landelijke cluster van opleidingen Beeldende Kunst en Vormgeving. Deze status maakt het mogelijk zelf een panel samen te stellen.

Er werd gekozen voor een internationaal gerenomeerd gezelschap:

- Mateo Kries, Directeur Vitra Design Museum, extern expert;
- Paul De'Ath, Progammeleider BA Product Design Central Saint Martins (UAL), extern expert;
- Gersande Schellinx, Rietveld Academie, studentlid;
- Raoul van Aalst, Aequi, voorzitter;
- Titia Buising, Aequi, secretaris.

De panelleden werden uitgenodigd de Graduation Show 2019 te bezoeken zodat zij het eindniveau van de afstudeerders 2018-2019 zonder tussenkomst van de academie konden beoordelen. Gelijktijdig werden in het najaar van 2019 intern voorbereidingen getroffen voor de bacheloraccreditatie: er werd onderliggende documentatie verzameld en een zelfevaluatie-rapport geschreven. Interviews met de verschillende afdelingshoofden zijn gebruikt om het rapport een meer academie-eigen en afdelingsspecifieke kleur te geven.

De visitatie door het panel staat gepland voor 15 januari 2020. Het panel voert dan gesprekken met het CvB, hoofden, docenten, studenten, examencommissie en alumni. Na afloop van dit bezoek wordt een voorlopig eindoordeel met de gesprekspartners van die dag gedeeld.

Nationale Studenten Enquête (NSE)

In 2019 zijn de voorwaarden voor deelname aan de NSE aangescherpt, als gevolg van de inwerkingtreding van de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). Daardoor was het bijvoorbeeld niet meer mogelijk om data afdelingsspecifiek terug te krijgen. Dit zou dermate ernstige consequenties hebben voor de bruikbaarheid van de data, dat de academie heeft besloten in 2019 niet deel te nemen aan de NSE en in plaats daarvan voorbereidingen te treffen voor een eigen studententevredenheidsonderzoek. Vervolgens kwam aan het licht dat de NSE 2019 te lijden had onder substantiële tekortkomingen met betrekking tot de kwaliteit en de betrouwbaarheid van de responsdata. Voor de Vereniging Hogescholen was dat reden zich geheel terug te trekken uit de Nationale Studenten Enquête van 2019.

Inmiddels wordt gewerkt aan een nieuwe NSE die zowel AVG-proof is als de gewenste data oplevert. DAE heeft op grond van die toezegging besloten in 2020 weer deel te nemen aan de NSE. De beleidsmedewerker kwaliteitszorg neemt namens de academie deel aan de klankbordgroep die de totstandkoming van deze nieuwe NSE begeleidt.

Kwaliteitsafspraken

Gelijktijdig met de afschaffing van de basisbeurs voor studenten zijn de studievoorschotmiddelen ingevoerd: middelen die per hoger onderwijsinstelling worden gealloceerd ter verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Deze middelen zijn voor de periode 2019-2024 gekoppeld aan zogenoemde Kwaliteitsafspraken. Na de ervaringen met de Prestatieafspraken en in overleg met de studentenvakbonden heeft OCW in de planvorming, goedkeuring en verantwoording van de Kwaliteitsafspraken een grotere rol toebedeeld aan medezeggenschap.

De Kwaliteitsafspraken worden per instelling gemaakt rond zes thema's:

- Intensiever en kleinschalig onderwijs (onderwijsintensiteit);
- Meer en betere begeleiding van studenten;
- Studiesucces;
- Onderwijsdifferentiatie;
- Passende en goede onderwijsfaciliteiten;
- Verdere professionalisering van docenten (docentkwaliteit).

Het traject rond de ontwikkeling, planvorming en vaststelling van de Kwaliteitsafspraken had voor DAE plaats in de periode september 2018 - december 2019. Er werd een werkgroep geformeerd waarin de verschillende stakeholders binnen onze onderwijsgemeenschap vertegenwoordigd zijn:

- Jurriënne Ossewold, directeur Onderwijs en Onderzoek, CvB (voorzitter) tot juni 2019;
- Mechtild van den Hombergh, directeur Organisatie (voorzitter);
- Willemien Boot, Raad van Toezicht, voorzitter Auditcommissie;
- Yolande Hezemans, Senior beleidsmedewerker;
- Jet Broeken, Senior beleidsmedewerker;
- Gert Staal, MA docent;
- Mieke Meijer, BA docent, ontwerpafdeling;
- Ilga Minjon, BA docent, propedeuse;
- Floor van der Wal, BA student en lid Student Council;
- Peter van Casteren, Teamleider Werkplaatsen en lid Ondernemingsraad.

De Kwaliteitsafspraken en bijbehorende thema's zijn binnen de verschillende gremia besproken en van commentaar voorzien. Parallel leverde de werkgroep ook een bijdrage aan het vernieuwde Instellingsplan, waardoor de Kwaliteitsafspraken stevig zijn ingebed in de overkoepelende visie op de academie.

Het panel van de NVAO, belast met de beoordeling van het plan Kwaliteitsafspraken, bezocht DAE op 24 september 2019. Die dag sprak zij met het College van Bestuur (inclusief Raf De Keninck, de nieuwe directeur Onderwijs en Onderzoek die per 1 november 2019 aantrad), en met afgevaardigden van de Raad van Toezicht en de Medezeggenschapsraad (Ondernemingsraad en Student Council). Het plan werd op drie criteria beoordeeld: kwaliteit, mate van inspraak van belanghebbenden en realiseerbaarheid. Aan het eind van de visitatiedag formuleerde het panel een positief en lovend advies dat in december 2019 door de NVAO werd overgenomen. De officiële bevestiging door de minister wordt in de eerste maanden van 2020 verwacht.

Aangezien het Kwaliteitsplan van DAE in 2019 is ingegaan, werd – in afwachting van de formele beoordeling – een begin gemaakt met de realisatie van enkele voor 2019 geplande activiteiten. Zo werd de masterafdeling Design Curating & Writing omgevormd tot The Critical Inquiry Lab. Ook is gewerkt aan de ontwikkeling van het nieuwe uitstroomprofiel GEO-Design, de vijfde master die vanaf 2020 start. Daarbij is geïnvesteerd in een biolab, een werkplaats voor bio-based materiaalontwikkeling. Andere voor 2019 geplande zaken zijn doorgeschoven naar het volgend jaar.

Seok-hyeon Yoon was de winnaar van de René Smeetsprijs, voor het meest professionele afstudeerproject.

Reflectie Kwaliteitsafspraken 2019 OR

De OR was vanaf het begin betrokken bij de ontwikkeling van de kwaliteitsafspraken als onderdeel van de werkgroep kwaliteitsafspraken. De OR beoordeelde de kwaliteitsafspraken op de consequenties voor leerkrachten, Study Guidance en het onderwijsondersteunend personeel. De OR is van mening dat er de komende vijf jaar geplande reflectiemomenten moeten plaatsvinden als belangrijk instrument om de ontwikkelingen te kunnen monitoren en daarmee te waarborgen.

Reflectie Kwaliteitsafspraken 2019 Student Council

In 2019 is de Student Council (SC) als onderdeel van de Medezeggenschapsraad betrokken geweest bij de werkgroep kwaliteitsafspraken. De SC heeft hierbij gekeken naar de

wensen van de studenten met betrekking tot werkdruk, training van docenten en Study Guidance. Om hiervoor informatie in te winnen bij studenten organiseerde de SC open studenten meetings, Potlucks en online polls. Goed nieuws is dat de NVAO de samenwerking tussen het College van Bestuur, de Ondernemingsraad en de Student Council duidelijk terugzag in kwaliteitsafspraken. Bij de voortzetting van het onderwijsplan in de komende vijf jaar blijft de SC feedback geven op de ontwikkelingen en nieuwe plannen. Open meetings met studenten en digitale communicatie met studenten blijven bestaan omdat deze een goed beeld geven over wat werkt of waar nog knelpunten liggen. Op moment van schrijven zijn de plannen beperkt van start gegaan en heeft nog weinig feedback kunnen plaatsvinden.

2.6 Internationalisering

Inleiding

Van oudsher koestert de academie een uitgesproken internationaal profiel. Dit weerspiegelt zich in de huidige populatie van studenten, directieleden en tutores, de wereldwijde spreiding en reputatie van onze alumni en bijvoorbeeld ook in de samenwerking met hoogwaardige internationale onderwijs- en onderzoeksinstituten. Met deze partners delen wij de ambitie ontwerpers op te leiden die belangrijke maatschappelijke ontwerpuitdagingen in de wereld van vandaag en morgen willen onderzoeken en daar met relevante nieuwe concepten op kunnen antwoorden. We zoeken samenwerking met instituten die het verschil maken op het gebied van bijvoorbeeld crafts, materialen, technologie, innovatie, research en onderwijs- en onderzoeksmethodieken.

International Desk

De International Desk draagt verantwoordelijkheid voor de inhoudelijke invulling van exchanges, stages en internationalisering en verzorgt de realisatie van alle internationale exchanges en projecten.

Tot de activiteiten van de International Desk behoren:

- Preferred partners: scouten van potentiële partners en het onderhouden van contacten;
- Exchange: organiseren van uitwisselingen van studenten, docenten en staf;
- Internships: organiseren en ondersteunen van buitenlandse stages;
- Projects: projecten (onderwijs en onderzoek) die buiten partnerships en exchange vallen, zoals een eigen minor die in het buitenland plaatsheeft, of een onderzoek buiten de landsgrenzen;
- Grants & allowances: beurzen in het kader van Erasmus, Socrates en andere fondsen die buitenlandse studenten in staat stellen hier te studeren;
- Licenses & permits: het begeleiden van visa e.d., maar ook vestigingsvergunningen wanneer buitenlandse studenten na hun studie in Nederland willen blijven.

In 2019 gingen 39 studenten op uitwisseling als onderdeel van hun bachelorcurriculum. Twaalf van hen gingen buiten Europa op exchange: in de Verenigde Staten, Israël, Zuid-Korea, Singapore, Japan en Canada. 26 Studenten van binnen en buiten Europa kwamen als exchange student naar DAE. Ongeveer 100 bachelorstudenten trokken op stage. De helft vond een stage in het buitenland, waarvan 20% buiten Europa: in India, Vietnam, Taiwan, Ghana, Libanon, Zuid-Afrika en de Verenigde Staten. Zowel in kleine studio's als bij grote bedrijven.

Nieuwe partnerscholen in 2019:

- IE School of Architecture and Design, Madrid;
- Swedish School of Textiles, University of Borås.

De volgende scholen zijn in 2019 door de International Desk ontvangen en rondgeleid:

- University of Lapland Faculty Art & Design, Finland;
- UAL London College of Communication, VK;
- UAL Central Saint Martins, Londen, VK;

- UAL Camberwell College, Londen, VK;
- IE School of Architecture and Design, Madrid, Spanje;
- Swedish School of Textiles, University of Borås, Zweden;
- Centro University, Mexico;
- Pratt Institute, New York City, USA;
- Sydney Design School, Australië;
- Saga University, Japan.

De samenwerking met preferred partners heeft tot doel gegarandeerde uitwisselingsplaatsen (van en naar DAE) te scheppen, en de gezamenlijke uitvoering van onderwijs- en onderzoeksprojecten te bevorderen. Bij de projecten kiezen we voor een thematische aanpak, vooral in relatie tot de internationale actualiteit. Belangrijke aandachtsgebieden voor de activiteiten zijn de brandhaarden en broeinesten in de wereld, plaatsen van verandering waar, vaak noodgedwongen, alternatieve modellen en benaderingswijzen worden verlangd.

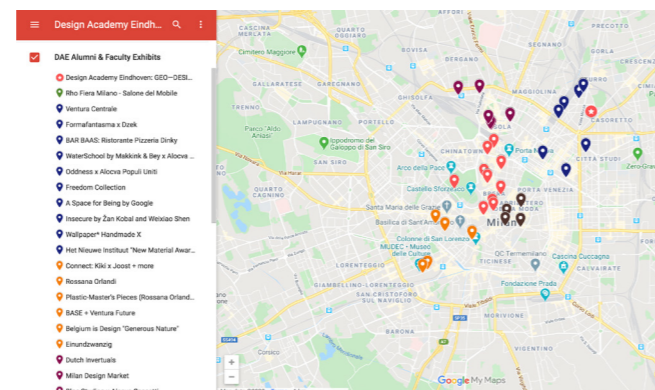
Bij de onderzoeksprojecten is naast de mondiale actualiteit een vorm van sociaal engagement leidend. Daarbij hanteren we als eis dat de projecten ook vanuit conceptueel oogpunt veel ruimte moeten bieden aan de onderzoekbenadering van de academie. Daarbij gaat het altijd om internationale onderzoeksprojecten die binnen de academie onder leiding staan van een van de lectoren.

2.7 Alumni

DAE onderhoudt levendige banden met haar alumni. Zo worden alumni in en bij het onderwijs betrokken, hebben we speciale programma's om afgestudeerden voor te bereiden op het leven na de academie en bieden we programma's aan die alumni de gelegenheid geven deel te nemen aan onderzoek, lezingen of tentoonstellingen.

Lezingen-, onderzoeks- en tentoonstellingsprogramma's

Een van de middelen om alumni te betrekken bij het onderwijs en de ontwikkeling van kennis is hen onderdeel te maken van de diverse programma's die DAE rijk is. Jonge alumni leren van meer ervaren designers, en andersom. En de huidige studenten-gemeenschap krijgt weer de kans om het perspectief van deze professionals te leren kennen. Voorbeelden zijn onder meer het onderzoeksproject RE-source (zie 2.4), het tentoonstellings- en onderzoeksplatform GEO—DESIGN (3.2), de lezingen van de Lectoraten (zie 2.4) en ook de DAE Lecture Series (zie 3.4).

De kaart met daarop de aanwezigheid van de DAE community in Milaan.

Promotie van alumni

DAE-alumni zijn over de hele wereld actief en velen van hen worden gezien als pioniers en cultuurdragers in de designwereld. Er zijn ruimschoots DAE-alumni vertegenwoordigd op internationale designevenementen zoals tijdens de Salone del Mobile en DDW. Om hun zichtbaarheid een extra impuls te geven, hebben wij alumna Alissia Melka-Teichroew [online kaarten](#) laten maken waarin alle tentoonstellingen en presentaties van onze alumni terug te vinden zijn.

Via een interne nieuwsbrief en op sociale media delen we enkele keren per week informatie over interessante tentoonstellingen, lezingen en evenementen waaraan onze alumni deelnemen.

Verbinding met het onderwijs

Het terughalen van kennis en ervaring in het onderwijs komt ook tot uiting in de rol van alumni bij het bachelor- en master onderwijs. Voorbeelden zijn de [nieuwe bachelor hoofden](#) Thomas Lommée (BA 2002) en Mario Minala (MA 2004), en de oprichters van Studio Formafantasma die in 2009 hun masterdiploma behaalden en vanaf 2020 leiding geven aan een nieuwe masterrichting. Tot de alumni die momenteel als tutores actief zijn, behoren Martina Muzi, Gabriel A. Maher, Iris Toonstra, Irene Stracuzzi, Alexandre Humbert, Vincent de Rijk, Nadine Botha, Anastasia Kubrak en Alice Wong.

Van graduates tot alumni

Ter voorbereiding op de Graduation Show 2019 organiseerde de academie ook dit jaar met de BNO een No Panic Masterclass en een No Panic Room. Doel van de masterclass is om afgestudeerden voor te bereiden op hun deelname aan de Graduation Show. Alumni Nienke Helder (BA 2017), Anne Veenstra (BA 2006) en Tamar Shafir (MA 2012) bespraken hoe de afgestudeerden zich zowel inhoudelijk als praktisch kunnen voorbereiden op de show. Tijdens de Graduation Show werd de No Panic Room dagelijks bemand door een zakelijk of juridisch expert van de BNO die vragen beantwoordde en ter plekke adviseerde over onderwerpen als licenties, contracten, aanbiedingen en prijsbepaling.

2.8 Friends en partners

DAE onderscheidt zich in het Nederlandse hoger kunst- en designonderwijs niet uitsluitend door haar unieke positie als volledig op design gerichte opleiding, maar ook door de langdurige relatie met een hechte vriendenkring: de zogenaamde Circle of Friends. Centraal staat hier het belang van onze studenten en de onderwijsinstelling zelf. Tegelijk dienen we met de samenwerkingsprojecten het belang van onze partners, van Eindhoven als innovatieve stad en regionaal centrum. Het belang van samenwerkingsprojecten tussen Vrienden en studenten is groot. Dergelijke projecten geven studenten inzicht in de omvang en de breedte van het werkgebied. Tevens ontdekken ze hoe de rol van ontwerpers in de praktijk aan verandering onderhevig is en hoe zij zich daartoe willen verhouden. Studenten worden gestimuleerd om te leren articuleren wat hun rol in de samenwerking met de Vriend is en hoe zij zich daarin kunnen profileren als professional en ondernemer. Organisaties en bedrijven waarderen de

verbeeldingskracht en het vermogen van de studenten om vorm te geven aan ideeën door inzet van hun esthetische sensitiviteit en artistieke integriteit.

Het jaarlijkse Vriendenontbijt tijdens de Graduation Show.

Friends

De academie prijst zich gelukkig met een exclusieve groep bedrijven en instellingen die zich via de Circle of Friends voor langere tijd aan onze school hebben verbonden. Zij worden zoveel mogelijk bij de activiteiten betrokken en krijgen voorrang bij speciale evenementen, zoals de jaarlijkse Graduation Show. Op hun beurt investeren Vrienden in de academie op een manier die hen past. Een Vriend kan jaarlijks een onderzoeksvraag indienen waarmee onze studenten aan de slag kunnen gaan.

In 2019 bestond de Circle of Friends uit:

- Baltan Laboratories;
- Brabantia (nieuw);
- Bruns;
- Canon;
- Daf Trucks NV;
- Ecco Leather;
- Gemeente Eindhoven;
- Hivos;
- Philips Design;
- Renewi (nieuw);
- Koninklijke Mosa;
- Stichting DOEN (nieuw);
- > Veenhuizen;
- Van Engelen & Evers/ EE Exclusives;
- Vescom;
- Waterschap de Dommel;
- Woonbedrijf.

Hoogtepunten vriendenprojecten

Waterschap de Dommel – Water voor stadsbomen

Samen met Studio 1:1 werkten studenten aan een onderzoeksvraag van Waterschap de Dommel, dat de stedelijke waterproblematiek in relatie bracht met de circulaire economie. In het licht van deze twee grote maatschappelijke opgaven werd met het lectoraat Places and Traces een boomrooster met nieuwe functies ontworpen. Dat rooster is gemaakt van maaisel, een restmateriaal van het Waterschap, en door de watervasthoudende functie vangt het hemelwater van de omringende, van de riolering afgekoppelde huizen op. Het water

trekt vertraagd de bodem in, waardoor het riool wordt ontlast en de bodem minder uitdroogt. Het onderzoek en ontwerp zijn tentoongesteld tijdens Dutch Design Week 2019.

Renewi – Design from waste

Studenten van de afdeling Motion werkten in een project met Renewi met zes afvalproducten die het bedrijf in grote hoeveelheden bij haar klanten inzamelt, zoals kunststof bekens die overblijven na festivals, wegwerpwerkleding uit industriële omgevingen en canvas dat wordt gebruikt voor de productie van autobanden. De studenten hadden drie invalshoeken: voorkomen van verspilling; ontwerpen met een minimum aan afvalgeneratie; en nieuwe producten maken van het resulterende afval. Als onderdeel van de expositie Embassy of Sustainable Design werden vier projecten tijdens DDW 2019 gepresenteerd.

Gijs Derks, commercieel directeur Renewi Nederland, over de samenwerking: "Renewi zoekt verbinding met de creatieve geesten van de toekomst. We willen goed op het netvlies staan bij studenten en start-ups die hun ideeën voor de circulaire economie in praktijk brengen, en met wie we de krachten kunnen bundelen. Uiteindelijk maken we samen het verschil."

Partners

Partners van DAE stellen de academie in staat de jaarlijkse Graduation Show te organiseren. Onze partners in 2019 waren:

- Gemeente Eindhoven;
- DDF;
- René Smeets Fonds (Funder);
- Kiggen;
- BPD.

René Smeets Fonds

Het René Smeets Fonds (opgericht in 1977) is Funder van het eerste uur. In 2019 werd het René Smeets Fonds ondersteund door: Philips, DAF Trucks, Koninklijke Mosa en Canon. Het fonds, vernoemd naar de oprichter van onze academie, reikt elk jaar de René Smeetsprijs, de Melkwegprijs en de Gijs Bakkerprijs uit. De eerste twee prijzen zijn bestemd voor bachelor studenten. De Gijs Bakkerprijs wordt uitgereikt aan een masterstudent.

De winnaar van de René Smeetsprijs 2019 was Seokhyeon Yoon (BA Well-Being) met zijn project 'Ott/ Another paradigmatic ceramic'. De winnaar van de Melkwegprijs 2019 was Irakli Sabekia met zijn project 'Voicing Borders' (BA Leisure). Juryleden waren Wendel ten Arve (voorzitter), Gerard Baten (senior ontwerper DAF Trucks), Sjoerd Ebberink (CMF designer Philips), Nikki Gonnissen (grafisch ontwerper Thonik), Mireille Meijs (senior ontwerper Koninklijke Mosa) en Martijn Paulen (directeur Dutch Design Foundation).

Camila Kennedy (MA Information Design) won met haar onderzoeksproject rond de verbeelding van quantum zwaartekracht, 'The Best Descriptor is Fuzziness', de Gijs Bakkerprijs voor design research. Voorzitter Wendel ten Arve leidde de jury waarin ook Hester Alberdingk Thijm, (directeur AkzoNobel Art Foundation), Valentijn Byvanck (directeur Marres, Huis voor Hedendaagse Cultuur) en Manon Schaap (directeur Tassenmuseum Amsterdam) zitting hadden.

De winnaar van de Melkwegprijs, voor het meest authentieke afstudeerwerk, ging naar Irakli Sabekia voor zijn project 'Voicing Borders'.

Foto: Angeline Swinkels

Hoofdstuk 3.

Presentatie en debat

3.1 Inleiding

Wereldwijd wordt een toenemend belangrijke rol toegekend aan design. Dat betekent dat vertegenwoordigers van deze beroepsgroep, en dus ook onze studenten, een verantwoordelijkheid dragen. Hun werk kan ingrijpende invloed hebben op de toekomst van de planeet en de mensheid. Daar kunnen zij alleen aan beantwoorden als ze het vermogen hebben tot ver voorbij de grenzen van hun discipline te kijken. DAE draagt hieraan bij door te functioneren als instituut waar ook andere disciplines een plek voor debat en onderzoek kunnen vinden, en door onze kennis te delen en over te dragen door middel van lezingen, tentoonstellingen, debatten en publicaties. Naast de onderzoekslectoraten en de samenwerkingen met alumni en het bedrijfsleven waren in 2019 onder andere ons onderzoeks- en tentoonstellingsplatform GEO—DESIGN, de Graduation Show en de DAE Lecture Series belangrijke componenten. Intussen werkt Simone Niquille aan het ontwerp van de nieuwe identiteit en de website van de academie waarin deze aangescherpte positionering tot uitdrukking komt. In 2020 zullen die voor iedereen zichtbaar worden.

Arvid & Marie presenteren hun inzichten in de tentoonstelling GEO—DESIGN tijdens de Salone del Mobile 2019.

3.2 GEO—DESIGN

GEO—DESIGN is een platform dat de sociale, economische, territoriale en geopolitieke krachten onderzoekt die onze wereld vormgeven. Het platform genereert oorspronkelijk onderzoek naar complexe hedendaagse systemen in de vorm van ontwerpverkenningen. Op deze basis is de master GEO—DESIGN ontstaan die vanaf september 2020 van start zal gaan.

Creatief directeur Josph Grima: "GEO—DESIGN is emblematisch voor het veranderende perspectief binnen de academie die zich meer vanuit begrippen als systeem, strategie en onderzoek met design gaat bezighouden. Het tentoonstellingsprogramma GEO—DESIGN is een cruciaal instrument bij het opbouwen van langdurige relaties met alumni, door hen mogelijkheden te bieden en aan te sporen om onderzoek blijvend te verankeren in hun professionele praktijk."

Project van Lotte de Haan tijdens GEO—DESIGN: Junk in het Van Abbemuseum.

GEO—DESIGN: Alibaba. From Here to Your Home

Gedurende de Salone del Mobile 2019 in Milaan beleefde GEO—DESIGN: Alibaba. From Here to Your Home een reprise. Eerder was deze tentoonstelling al te zien geweest in het Van Abbemuseum, als onderdeel van DDW 2018. Alibaba werd onderzocht als een kolossaal fenomeen dat de wereld vormgeeft via digitale, sociale en logistieke netwerken. In negen diepgaande onderzoeksprojecten van DAE-alumni werd design verbonden met journalistiek, kunstmatige intelligentie, open data, politiek, arbeid en entertainment. De projecten beantwoordden aan de dringende vraag naar een nieuwe visie op de wereld van vandaag.

GEO—DESIGN: Junk. All That Is Solid Melts into Trash

Tijdens Dutch Design Week 2019 volgde het tweede hoofdstuk van GEO—DESIGN. De tentoonstelling 'Junk. All That Is Solid Melts into Trash' liet opvallend verschillende benaderingen van design en onderzoek zien. Achttien projecten schetsten een microkosmos rond het fenomeen afval, als een economische barometer voor consumptie en productie, en als onderwerp van intercontinentale diplomatie. Martina Muzi, curator van de tentoonstelling, formuleerde het als volgt: "Als onvermijdelijke product van de consumptiecultuur legt afval bij uitstek een complex systeem van spullen bloot. Designers maken zelf ook deel uit van dit systeem, dus we hebben een urgente verantwoordelijkheid om niet alleen te observeren, maar ook te begrijpen hoe het werkt."

Negen projecten waren te zien in het Van Abbemuseum. Met financiële bijdrage van BIZ Eindhoven werden negen andere projecten getoond op verschillende locaties in het stadscentrum: Rambam, HEMA, ING Bank, De Bijenkorf, Sissy-Boy, Hutspot, Vielgut, Deense Kroon en TigerLily. Met deze nomadische tentoonstelling werd een sterke connectie met de stad Eindhoven gelegd.

3.3 Graduation Show 2019

De Graduation Show, onderdeel van Dutch Design Week 2019 (19 - 27 oktober), was voor het tweede achtereenvolgende jaar gehuisvest in de voormalige Campina-melkfabriek. Dit jaar werd er gekozen voor een nieuwe strategie die de grenzen tussen de vier masterafdelingen en de acht bachelorafdelingen niet langer respecteerde en de projecten rond thema's groepeerde.

Een nieuwe structuur

De show van 2019 was gebaseerd op acht wereldbeelden en vijf ontwerp-karakters die zich respectievelijk uit de bachelor- en uit de masterprojecten lieten destilleren.

Uit 120 bachelorprojecten ontstonden acht verschillende werelden, gecreëerd door Colin Keays (MA 2019) en Tamar Shafir (MA 2012) in samenwerking met Nienke Helder (BA

Italiaanse galeriehouder Rosanna Orlandi is vaste bezoeker van de Graduation Show. Ze scouts op de Show naar jong design talent.

2017), Studio Daphna Laurens en Joseph Grima. 'Landschap Amnesia' had betrekking op het behoud of de aanpassing van het culturele geheugen. 'Unknown Caller' zinspeelde op onzeker werk. 'Training Set' doordrenkte kunstmatige intelligentie met de complexiteit van de menselijke identiteit. 'Seven Continents, One Ocean' onderzocht de oceanische samenleving onder internationaal recht. Ondertussen dook 'The Scavengers' in de innovaties van autokerkhofbewoners, en bracht 'Hidden Publics' de vlucht uit de stad in beeld. Ten slotte onderwierp 'Channel Eight' de instrumenten die worden gebruikt in het post-truth tijdperk aan een kritische ondervraging.

In de 61 gepresenteerde masterprojecten lieten zich vijf verschillende karakters herkennen die elk een andere typologie van de ontwerper schetsten: Performer, Critical Observer, Material Appropriator, Situated Agent en Empath.

Gedurende de looptijd van de tentoonstelling verzorgden studenten van The Critical Inquiry Lab speciale themarondleidingen langs projecten en hun ontwerpers. Bij de opening werden de winnaars van de verschillende academieprijzen – de Gijs Bakkerprijs, de René Smeetsprijs en de Melkweg Award – bekend gemaakt (zie 2.8).

Vormgeving show en catalogus

Design Studio Daphna Laurens fungeerde voor het tweede jaar op rij als art director van de Graduation Show. Zij wilden de tentoonstelling toegankelijker en beter beheersbaar maken. De nieuwe structuur moest een bijdrage leveren aan de leesbaarheid van de zeer omvangrijke expositie. En door te kiezen voor displays die gebouwd waren met spaanplaat, werd een bijdrage geleverd aan materiële circulariteit. Spaanplaat is namelijk het enige volledig recyclebare plaatmateriaal. De catalogus bij de Graduation Show, het verzamelwerk waarin alle afstudeerprojecten worden getoond, is in 2019 ontworpen door Studio Remco van Bladel. Dat gold ook voor de overige communicatiemiddelen, zoals online grafische uitingen. De editie van 2019 wist opnieuw te verrassen. Ieder jaar onderscheidt de catalogus zich door een vooruitstrevend ontwerp met zorgvuldig geësceneerde fotografie. De catalogus is voor de academie een belangrijke bouwsteen in de identiteit.

The Arena

De Graduation Show wil een platform bieden aan het onderzoekstraject dat achter de objecten schuilt, en aan de verbinding van designprojecten met actuele maatschappelijke ontwikkelingen. The Arena bood inmiddels voor het vierde jaar een presentatie- en lezingenplatform waar afgestudeerden de toeschouwers inzicht geven in de diverse onzichtbare aspecten van hun afstudeertraject. Ook was het de plek waar afgestudeerden in gesprek gingen met professionals die op uitnodiging deelnamen aan de zogenaamde 'Arena Panels'.

3.4 Lezingenprogramma's

DAE Lecture Series

DAE Lecture Series bestaat sinds 2018. Een van de belangrijkste doelstellingen van de openbaar toegankelijke lezingen is het smeden van een sterkere binding met de stad Eindhoven. Het programma biedt gemiddeld negen lezingen

die zich gespreid door het jaar voordoen. De lezingen trekken per keer zo'n 200 tot 300 bezoekers van binnen en buiten de academie. Bij de keuze van de sprekers wisselen ontwerpers en design theoretici af met vertegenwoordigers van andere disciplines.

Een Lecture Committee bestaande uit bachelor- en masterstudenten verzorgt de programmering. Zij beschikken daarbij over een eigen budget en krijgen ondersteuning van de afdeling Communicatie, Relaties en Events. In 2019 mochten we de volgende gasten verwelkomen: consultancy bureau The Future Laboratory, ontwerper Dan Hill, ondernemer en schrijver Gunter Pauli, ontwerper en curator Annelys Devet en de schrijvers, media- en cultuurcritici Flavia Dzodan, Beatrice Galilee en Tamara Rachel.

MA-lezingenprogramma's

Jaarlijks worden de masterafdelingen bezocht door professionals uit de vakgebieden design, kunst, literatuur, (geestes) wetenschappen en journalistiek. Hun lezingen ondersteunen primair het masteronderwijs maar zijn tevens toegankelijk voor andere DAE-studenten.

In 2019 waren er lezingen door ontwerper Nolwenn Maudet, documentaire fotograaf Henk Wildschut, documentairemaker Jennifer Pettersson, architect, schrijver en designer Theo Deutinger, kunstenaar Olave Basabose, kunstenaar Noam Toran, onderzoeker Nadine Botha, curator Amal Alhaag, directeur van TBA21-Academy Markus Reymann, alumni Jing He & Dr. Huan Hsu, alumnus Tal Erez, letterkundige Ben Shai van der Wal, kunstenaar Barbara Visser, sociaal psycholoog Dr. Laurens van der Cruyssen, alumnus Giuditta Vendrame, schrijver en Rusland-deskundige Sjeng Scheijen, architect Ania Molenda, kunstenaar Carly Rose Bedford, toerismedeskundige Stephen Hodes, journaliste Bette Dam, kunstenaar Wendelien van Oldenborgh, kunstenaar Jennifer Tee, onderzoeker Christel Vesters en student Helen Milne.

Paneldiscussie GEO—DESIGN in The Arena. Vlnr: Martina Muzi (curator GEO—DESIGN), Joseph Grima (creatief directeur DAE), Andrea Trimarchi (Formafantasma), Simone Farresin (Formafantasma), Rebecca Lewin (Curator Serpentine Galleries).

3.5 Netwerk

Naast de podia die DAE zelf biedt, draagt ook de samenwerking met nationale en internationale partners als musea, pers, debatcentra en fora bij aan de presentatie van studenten en alumni. Op deze manier krijgt onze gemeenschap een (fysieke) plek krijg in de bestaande designwereld. De pers wordt geïnformeerd over interessante projecten of evenementen, en de academie levert bijdragen aan tentoonstellingen of debatten. Zo nodigde het platform Antenna tijdens DDW graduate Irakli Sabekia (BA Leisure) uit om te spreken over zijn [afstudeerproject](#). Een ander voorbeeld zijn onze alumni Thom Bindels (BA 2017), Kuang-Yi Ku (MA 2018) en Bernhard Lenger (BA 2016) die een podium kregen bij [VPRO toekomstbouwers](#). Naast deze partners werkte de academie in 2019 samen met Design Indaba, Global Grad Show Dubai, SXSW, Dezeen, Design Cube, TU/e en de Istanbul Biennial.

Voor een overzicht van de persreacties op het werk van studenten en alumni tijdens DDW en Milaan in 2019, zie [hier](#) en [hier](#).

Het Lecture Committee zorgt voor de organisatie van de lezingen, communicatie en de grafische vormgeving. Ontwerp: Information Design student Sofia Bresciani

Foto: Sjoerd Eickmans

De MA tentoonstelling als onderdeel van de Graduation Show 2019.

Hoofdstuk 4. Organisatie

4.1 Inleiding

Het zo goed mogelijk ondersteunen van het streven naar optimale kwaliteit van onderwijs en onderzoek is voor de organisatorische staf van DAE een belangrijke doelstelling maar geenszins een eenvoudige opdracht. De eisen zijn hoog en de ondersteuning vraagt veelal dienstverlening op maat. Medewerkers van de organisatie voeren deze verantwoordelijke taak met grote toewijding uit. Ze scheppen de voorwaarden voor de kwaliteit van het onderwijsaanbod en zij faciliteren docenten en onderzoekers.

4.2 Bestuur, management en beleid

College van Bestuur

In verband met langdurige ziekte van directeur Onderwijs, Onderzoek en Organisatie werd in 2018 het tweehoofdige College van Bestuur (CvB) tijdelijk uitgebreid met Mechtild van den Hombergh. Zij richtte zich vooral op de organisatie. In 2019 is deze samenstelling voortgezet om zowel de organisatie als de ambitieuze vernieuwingen in onderwijs en onderzoek verder vorm te geven. Het CvB bestaat sinds januari 2019 uit drie parttime-leden: Creatief (0,4 fte), Onderwijs en Onderzoek (0,8 fte) en Organisatie (0,5 fte).

In 2019 besloot Jurriënne Ossewold de academie te verlaten. Zij werd als directeur Onderwijs en Onderzoek (0,6) in november opgevolgd door Raf De Keninck.

Management Team

Het Management Team (MT) wordt gevormd door de vijf managers van de stafdiensten Operations, HR, Financiën, Communicatie, Relaties en Events en Ondersteuning governance en management. Het CvB-lid verantwoordelijk voor Organisatie zit het MT voor.

Beleidsbureau

Het Beleidsbureau (Policy Desk) fungeert als 'linking pin' tussen CvB, Onderwijs, Onderzoek en Organisatie. De belangrijkste aandachtsgebieden zijn bestuurlijke/juridische zaken, beurzen en subsidies, beleidsontwikkeling en -uitvoering met betrekking tot

Het College van Bestuur (vlnr): Mechtild van den Hombergh, Joseph Grima en Raf De Keninck.

professionalisering, kwaliteitszorg en ontwikkeling van onderzoek en onderwijs.

In 2019 coördineerde het Beleidsbureau onder meer de Kwaliteitsafspraken (november 2019) en de voorbereiding voor de accreditatie van de bachelor (2020). (Zie ook 2.5)

International Desk

De International Desk draagt verantwoordelijkheid voor de inhoudelijke invulling van exchanges, stages en internationalisering en verzorgt de realisatie van alle internationale exchanges en projecten (zie ook 2.6).

Op de open dag van DAE staat het decanaat klaar om vragen van kandidaatstudenten te beantwoorden.

Decanaat en Mentoraat

Het Decanaat en Mentoraat is er zowel voor bachelor- als masterstudenten. Vanuit een formele rol en positie functioneert de studentendecaan onafhankelijk, rechtstreeks onder het College van Bestuur. De decaan heeft een signalerende en adviserende rol en adviseert studenten bij problemen waarbij persoonlijke omstandigheden, regelingen en wettelijke bepalingen een rol spelen. Indien nodig verwijst de decaan een student door naar externe professionals.

De mentor is de eerste opvang voor studenten wanneer zich problemen voordoen of een student behoefte heeft aan steun.

Educational Desk

Zowel ten aanzien van het bachelor- als het masteronderwijs fungeert de Educational Desk (Programma management) als de 'spin het web' van de organisatie. Elke afdeling beschikt over een eigen coördinator, verantwoordelijk voor het budgetbeheer van de afdeling en de organisatie van het studieprogramma. Daarboven staat de functie van programmamanager die verantwoordelijk is voor budget, organisatie, werving en projecten van de gehele bachelor of master. Daaronder vallen onder meer de planning (calendarium), de organisatie van roosters, de inzet van docenten, plaatsing van studenten, organisatie van voorlichting en werving, de beoordelingen en tot slot het borgen van de kwaliteit (naleven van de OER). Bij de masteropleiding is de programma manager tevens coördinator van een van de afdelingen zodat inbedding binnen de afdelingen en het onderwijs is gegarandeerd.

Communicatie, relaties en events

Onder leiding van de manager Communicatie, relaties en events (CRE) heeft de afdeling een adviserende, strategische

en uitvoerende rol. Als centraal punt tussen interne (CvB, onderwijs, studenten, administratie) en externe stakeholders (pers, aankomend studenten, algemeen geïnteresseerden) is CRE verantwoordelijk voor twee communicatiestromen. Bij de interne communicatie gaat het bijvoorbeeld om de maandelijkse nieuwsbrief, posters, berichten voor de community. Onder externe communicatie vallen onder meer studentenwerving, persberichten, sociale media, website alsmede publicaties zoals de catalogus bij de Graduation Show. De afdeling is medeverantwoordelijk voor de productie en communicatie van alle evenementen van DAE: de Graduation Show, GEO—DESIGN tentoonstellingen, open dagen, opening van het academisch jaar en de DAE Lecture Series die in samenwerking met het Lecture Committee wordt georganiseerd. Ook onderhoudt en legt CRE contact met de Vrienden en Funders van de academie.

4.3 Medezeggenschap

De medezeggenschap kent twee organen: de Ondernemingsraad (Works Council) en de Student Council.

Ondernemingsraad

In 2019 bestond de Ondernemingsraad uit de volgende personen:

- Tessa Blokland, voorzitter (Relation manager Educational Projects and Alumni);
- Peter van Casteren, lid, plv. voorzitter (Teamleider Workshops, Tutor, coördinator Propedause);
- Joop Aerts, lid (Senior Werkplaatsinstructeur).

De Student Council.

De OR vergaderde met het CvB en, waar nodig, met andere stafleden op 11 Januari, 5 februari, 28 mei, 18 juni, 19 november en 9 december.

In 2019 stonden de volgende onderwerpen op de agenda waarover zo nodig advies is uitgebracht aan het CvB dan wel instemming werd verleend:

- Begroting 2019;
- Functiegebouw, Klachtenregeling ongewenst gedrag;
- Regeling duurzame inzetbaarheidsuren (DI-uren);
- Kwaliteitsafspraken & Instellingsplan;
- GoodHabit;
- Gedragscode Voertaal Hoger Onderwijs;
- Vervolg invoering AFAS;
- Regeling Mobiele Telefonie;
- Voortgang procedure directeur Onderwijs en Onderzoek;
- Ziekteverzuim re-integratieregeling;
- Regeling thuiswerken.

Student Council

De Student Council speelt binnen de academie een actieve rol en is nauw betrokken bij alle ontwikkelingen in het bachelor- en masteronderwijs. Elke zes weken is er overleg met het CvB. De Student Council communiceert met haar achterban middels een 'monthly report', een actieve Facebook pagina en inloopmomenten voor de studenten. Daarmee levert zij belangrijke input bij het agenderen en prioriteren van verbeteringen in het onderwijs en de organisatie.

Per september 2019 bestond de Student Council uit de volgende leden:

- Anna Mareschal de Charentenay (BA Food Non Food, jaar 2);
- Sophie Conroy (BA propedause);
- Thyr Björnson (BA Communication, jaar 2);
- Claudia Rao Hackett (BA Leisure, jaar 2);
- Leon Barre (BA Food Non Food, jaar 3);
- Frederik Pesch (BA Communication, jaar 3);
- Alex Szwaj (BA Public Private, jaar 2);
- Floor van der Wal (BA Leisure, jaar 2);
- Helen Milne (MA Contextual Design jaar 2);
- Clodagh Read (BA Communication, jaar 3).

4.4 Operations

Operations is verantwoordelijk voor ICT, de bibliotheek, studentenadministratie, werkplaatsen, ServiceDesk en inkoop. De belangrijkste ontwikkelingen binnen deze gebieden in 2019 op een rij:

ICT

Naast de dagelijkse bezigheden van het beantwoorden van de omvangrijke stroom vragen, het bijhouden van technologische ontwikkelingen, het introduceren van nieuwe software en het voortdurende onderhoud, is in 2019 ook op alle werkplekken de hardware vervangen. Om de medewerkers optimaal te ondersteunen is een duidelijk onderscheid gemaakt tussen verschillende medewerkersprofielen en bijbehorende apparatuur. Door aanpassing van de regeling omtrent mobiele telefonie heeft de afdeling ICT het beheer van mobiele toestellen en bijbehorende abonnementen nagenoeg geheel kunnen afstoten.

Een bachelorstudent werkt aan een textielproject.

Een docent geeft uitleg in de keramiekwerkplaats.

Studentenadministratie

De Studentenadministratie biedt met het studenten informatiesysteem (SIS) Trajectplanner/OnderwijsOnline studenten via intranet een volledig inzicht in hun studievoortgang. Dit systeem voldoet echter niet meer aan de gestelde eisen en verwachtingen en vraagt veel maatwerk waardoor het lastig is om het systeem up-to-date te houden. Deze constatering heeft ertoe geleid dat in 2019 is gestart met het verkennen van een nieuw SIS. Dat systeem moet voldoen aan de ambities en bijdragen aan een verdere integrale automatisering van de operationele afdelingen. In 2019 werd gewerkt aan de voorbereiding van de inrichting en migratie van Trajectplanner naar Osiris. Doel is om vanaf de start van het collegejaar 2020-2021 te werken met het nieuwe SIS.

Werkplaatsen

De academie kent op dit moment acht werkplaatsen: Hout, Metaal, Kunststof, Zeefdruk, Keramiek, Textiel, 3D en per september 2019 een Bio-Lab. Professionalisering van de werkplaatsen blijft een punt van voortdurende aandacht. Werkwijzen, materiaalgebruik en nieuwe technologische ontwikkelingen vereisen steeds weer andere vormen van ondersteuning van de student. De druk op de werkplaatsen en de instructeurs is voelbaar en planning en overleg zijn op alle niveaus noodzakelijk. Vooral belangrijk is het bereiken van een juiste afstemming met de inhoud van het onderwijs en de gestelde opdrachten vanuit de diverse afdelingen.

Om de studenten en hun projecten beter te kunnen faciliteren zijn de externe samenwerkingsverbanden verder ontwikkeld en worden deze voortdurend bekeken op vraag en aanbod. Stichting Beeldenstorm, Grafisch Atelier Daglicht en het TextielMuseum en TextielLab Tilburg zijn de eerste werkplaatsen in Eindhoven en omgeving waarmee de academie samenwerkt.

Bibliotheek

De bibliotheek zorgt voor een rijk, zorgvuldig geselecteerd aanbod van boeken en tijdschriften dat het interdisciplinaire perspectief van de academie op de huidige samenleving reflecteert.

In 2019 zijn de masterthesissen met de hoogste score in de collectie van de bibliotheek opgenomen en daarmee voor de gehele academiegemeenschap beschikbaar.

Service Desk

De Service Desk (Facilitaire zaken) is verantwoordelijk voor de receptie, gebouwenbeheer, conciërges, BHV, horecafaciliteiten en ondersteuning bij events in het gebouw.

In 2019 werd gestart met het uitvoeren van energiebesparende maatregelen. In het kader van activiteitenbesluit artikel 2.15 is door gemeente Eindhoven een Rapportage Erkende

Maatregelen opgesteld. De rapportage schrijft maatregelen voor die de academie moet uitvoeren om te voldoen aan het genoemde activiteitenbesluit. Afspraken hierover en uitgevoerde werkzaamheden worden vastgelegd in een online rapportage bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). De verlichting in de toiletten, opslagruimtes en het trappenhuis vervangen van TL naar LED. Waar mogelijk is aanwezigheidsmelding toegepast. Deze aanpassing levert een energiewinst op van ruim 15.000 KW per collegejaar.

ZBar

In de ZBar zijn bouwkundige ingrepen gedaan om de logistiek in de beperkte ruimte te verbeteren. Defecte en verouderde onderdelen van de vaste inrichting en apparatuur zijn vervangen. Deze aanpassingen volgen op de veranderde uitgangspunten en werkwijze van de ZBar:

- ZBar is een plek waar studenten, docenten en staf van ontbijt tot diner kunnen komen om in een gezellige sfeer een goede en gezonde maaltijd te genieten;
- Het aanbod en de openingsuren zijn aangepast aan de wensen van de verschillende doelgroepen;
- ZBar biedt een gevarieerd op groente gebaseerd, vers en betaalbaar aanbod;
- Vier keer per week wordt er 's avonds een warme maaltijd geserveerd.

Doordat er wordt gewerkt met verse producten, de openingstijden zijn verruimd en de verscheidenheid aan maaltijden is toegenomen, moest de capaciteit van de koelruimte worden vergroot. Daardoor ontstond er behoefte aan meer en beter ingerichte werkruimte. De aanpassingen hebben geleid tot een stijging van het aantal bezoekers en de omzet.

BHV

Met een herhalingscursus is het BHV-team in 2019 volgens de laatste richtlijnen bijgeschoold. Medewerkers die deel uitmaken van de BHV-organisatie maar nog geen certificaat hadden, zijn opgeleid. Het team kwam in totaal zes keer in actie: EHBO-inzet (2x), alarmering door valse melding brandalarm (3x) en één keer het daadwerkelijk blussen van een kleine brand.

4.5 Human Resources

Professionalisering

In 2019 is meer nadruk komen te liggen op het thema leiderschap. Na de eerste trainingssessies ontwikkelt HR een programma om leiderschapontwikkeling binnen DAE verder vorm en inhoud te geven. Het effect daarvan was onder meer merkbaar bij het MT. Er is onderling meer afstemming en de samenwerking tussen de afdelingen is versterkt.

Opnieuw rondde een lichte docenten de cursus Basis Didactische Bekwaamheid (BDB) inclusief Basiskwalificatie Examinering (BKE) met goed gevolg af. De cursus stond in 2019 wederom onder auspiciën van Aeres Hogeschool. Certificering had plaats in samenwerking met Fontys Hogescholen. Daarnaast volgden medewerkers tal van cursussen en/of trainingen gerelateerd aan hun functies, onder meer op het gebied van het werken met specifieke middelen en materialen of toepassen van nieuwe technieken (medewerkers van de werkplaatsen) en facilitair beheer. Anderen volgden intensieve cursussen Engels of trainingen op het gebied van ICT en het werken met nieuwe softwarepakketten.

Er is veel aandacht besteed aan het bevorderen van persoonlijke ontwikkeling van de individuele medewerkers door middel van loopbaanbegeleiding, coaching of trainingen om zo de veerkracht te vergroten. Alle medewerkers hadden gedurende het jaar de mogelijkheid om onbeperkt onlinetrainingen te volgen via GoodHabit: een online trainingsplatform met een gevarieerd aanbod.

ARBO en gezondheid

DAE voert een actief gezondheidsbeleid om zo de inzet en duurzame inzetbaarheid van medewerkers te vergroten en daarmee uitval van medewerkers te voorkomen. Coaching wordt ingezet om medewerkers te ondersteunen bij hun persoonlijke ontwikkeling.

Nadat in 2019 de eerste stappen zijn gezet om het ARBO-beleidsplan een update te geven, krijgt dit traject in 2020 een vervolg. Tevens zijn de jaarlijkse herhalingscursussen voor BHV en BHV Ploegleiders georganiseerd. De hulpvragen richtten zich in 2019 vooral op de psychosociale aspecten van het werk en het leven, maar bijvoorbeeld ook op het zoeken naar een betere balans tussen werk en privé. Er werden stoelmassages aangeboden en Duurzame Inzetbaarheidsuren konden worden ingezet voor gezondheid-bevorderende activiteiten. Via GoodHabit hadden medewerkers toegang tot een onlinetraining rond gezondheid-gerelateerde onderwerpen.

Verbeterde bedrijfsvoering

Procesverbetering is binnen HR een doorlopend thema. In 2019 werd een overzicht gemaakt van de HR-processen die verbetering behoeven om zo efficiëntie te vergroten. Dat vergt een verdere uitbouw en inrichting van het personeelsadministratiesysteem AFAS. Er is gewerkt aan het opstellen van procesbeschrijvingen, werkinstructies en de verdere optimalisatie van het gebruik van het systeem.

Plannen voor 2020

Het functiehuis wordt geactualiseerd, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van leidinggevend en budgethouders worden opnieuw gedefinieerd en de organisatorische indeling ondergaat een update. HR-processen moeten dus worden aangepast en aangescherpt.

In 2020 besteden we binnen het professionaliseringsaanbod aandacht aan thema's als werkdruk, leiderschap, communicatie en teamontwikkeling. In 2020 neemt ook de afdeling Financiën AFAS in gebruik. Dat vraagt een intensieve samenwerking met de afdeling HR.

De ZBar van DAE op de zesde verdieping van de Witte Dame.

Foto: Boudewijn Beijlmann

De keramiekwerkplaats.

Hoofdstuk 5. Financiën

5.1 Inleiding

Het financieel beleid is gericht op handhaving van de bedrijfseconomische continuïteit voor de middellange en lange termijn. Dit wordt uitgedrukt in een interne solvabiliteitsnorm van 35% met de 30% signaleringsnorm van de onderwijsinspectie als ondergrens en een liquiditeitsnorm van 100%. De rendementsdoelstelling is gericht op een evenwicht tussen de reguliere baten en lasten.

De strategische doelstelling ten aanzien van het financieel beleid voor de lange termijn is het creëren van een stabiele financiële omgeving, waarbinnen Design Academy Eindhoven kan vernieuwen, ontwikkelen en excelleren.

5.2 Kengetallen per 31 december 2019

Solvabiliteit

Door middel van de solvabiliteit wordt gekeken of een organisatie in staat is op lange termijn aan haar schulden te kunnen voldoen. De solvabiliteit wordt uitgedrukt in een kengetal. Hiermee wordt de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal uitgedrukt in een percentage. De onderwijsinspectie hanteert een signaleringsgrens van 30%. De Raad van Toezicht hanteert een grens van 35%.

solvabiliteit	31.12.19	31.12.18
solvabiliteit 1 (excl. voorzieningen)	34%	35%
solvabiliteit 2 (incl. voorzieningen)	38%	43%
norm DAE (obv solvabiliteit 1)	35%	35%
signaleringsgrens onderwijsinspectie (solv 2)	30%	30%

Liquiditeit

Met de liquiditeitsratio wordt de verhouding aangegeven tussen beschikbare middelen op korte termijn (de vlottende activa) en de kortlopende schulden, en daarmee de mate waarin de verschaffers van het kort vreemd vermogen uit de vlottende activa kunnen worden betaald. De onderwijsinspectie hanteert een signaleringsgrens van 50%. De Raad van Toezicht hanteert een grens van 100%.

liquiditeit	31.12.19	31.12.18
liquiditeit	129%	137%
norm DAE	100%	100%
signaleringsgrens onderwijsinspectie	50%	50%

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft de verhouding weer tussen het eigen vermogen en de totale baten.

weerstandvermogen	31.12.19	31.12.18
weerstandvermogen	13%	14%
norm DAE	nvt	nvt
signaleringsgrens onderwijsinspectie	5%	5%

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft de verhouding weer tussen het resultaat boekjaar en de totale baten.

rentabiliteit (1-jarig)	31.12.19	31.12.18
rentabiliteit	0%	0%
norm DAE	0%	0%
signaleringsgrens onderwijsinspectie	-10%	-10%

Huisvestingsratio

De huisvestingsratio geeft de verhouding weer tussen de huisvestingslasten en de totale lasten.

huisvestingsratio	31.12.19	31.12.18
huisvestingsratio	15%	15%
norm DAE	nvt	nvt
signaleringsgrens onderwijsinspectie	15%	15%

5.3 Financiële positie

Resultaat boekjaar

Het financiële resultaat over 2019 is € 7.400 nadelig (2018 € 56.000 voordelig). Het begrote resultaat was € 660.000 nadelig.

De afwijkingen worden als volgt verklaard:

Vergelijking met de begroting 2019

- Hogere rijksbijdrage € 262.000;
- Lagere lasten, als gevolg van niet gerealiseerde projecten/posten € 347.000;
- Per saldo overige begrotingsonderschrijvingen € 43.600.

De niet gerealiseerde projecten betreffen:

- Reservering personele wijzigingen en vervangingen € 100.000;
- Reservering kwaliteitsafspraken € 100.000;
- Project verbetering bedrijfsvoering € 40.000;
- Overige budgetonderdelen die niet aangesproken zijn € 107.000.
Het betreft hier: Opleiding SKE, aansluiting VO/MBO, opleidingscommissie, klachtencommissie, geschillencommissie, seminar/conferenties, cultuurverandering, gesprekscyclus en docentenmeeting.

Voor zover er personele vervangingen hebben plaatsgehad, zijn deze betaald uit reguliere personeelsbudgetten.

De Minister accordeerde pas in januari 2020 het ingediende plan Kwaliteitsafspraken 2019-2024. Dat heeft geleid tot terughoudendheid in het aanspreken van de reservering van deze kostenpost in 2019. Binnen de reguliere begrotingsposten zijn wel uitgaven verantwoord.

Een opsomming van deze posten is opgenomen in een separate verantwoording over de gerealiseerde kwaliteitsafspraken over 2019.

Vergelijking met de realisatie 2018

- Hogere rijksbijdrage € 95.000;
- Lagere onderzoeksproject subsidies - € 99.000;
- Lagere collegegelden - € 30.000;
- Lagere baten uit werkzaamheden voor derden - € 55.000;
- Per saldo overige hogere lasten € 25.600.

Balans en cashflow

Het balanstotaal is gestegen met € 127.000, tot € 4.498.000.

De kasstroom uit operationele activiteiten en bedrijfsoperaties steeg met € 402.000. Deze stijging is grotendeels veroorzaakt door een hoger bedrag aan vooruit ontvangen collegegelden en bijdragen aan het academielfonds.

De kasstroom uit investeringsactiviteiten bedroeg € 77.000 (ICT-apparatuur).

De voorzieningen daalden met € 146.000, als gevolg van de aflopende verplichtingen uit voorgaande jaren.

Ontwikkeling solvabiliteit en liquiditeit

De Inspectie van het Onderwijs hanteert ten aanzien van de solvabiliteit, de verhouding tussen het eigen vermogen en de voorzieningen in relatie tot het balanstotaal. Als gevolg van de daling van de voorzieningen WW, daalde de solvabiliteitsratio weliswaar van 43% naar 39% maar de ratio blijft nog altijd ruimschoots boven de 30% norm van de inspectie.

De liquiditeitsratio daalde van 137% naar 129%, en blijft eveneens ruim boven de norm van 50% van de inspectie.

5.4 Treasurybeleid

Het treasurybeleid van DAE is gericht op het optimaliseren van de financieringsstructuur en het beperken van financiële risico's, met als doel de financiële activa en passiva en de financiële stromen zodanig te beheren dat de continuïteit van het primaire proces en de bedrijfsvoering gewaarborgd is.

DAE heeft voldaan aan de richtlijnen van het ministerie van OCW, vastgelegd in de "Regeling beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek 2010" (tot en met 30 juni 2016) en de "Regeling beleggen en belenen en derivaten OCW 2016" (m.i.v. 1 juli 2016).

Risico's

Als belangrijkste risico's worden onderkend:

- Liquiditeitsrisico - het risico dat men over onvoldoende middelen beschikt om aan de directe verplichtingen te voldoen;
- Solvabiliteitsrisico - het risico dat eigen vermogen of garantievermogen onvoldoende is om op lange termijn aan de verplichtingen te voldoen.

Informatie

De informatievoorziening aan het College van Bestuur en de Raad van Toezicht is gebaseerd op de kasstroomprognose zoals deze is opgenomen in de planning & control-cyclus.

Verantwoordingsinformatie

Het eigen vermogen van DAE bestaat geheel uit publieke middelen. Er vindt dan ook geen afscheiding plaats voor andere middelen.

Liquide middelen

DAE belegt haar overtollige liquide middelen slechts op deposito- en andere spaarrekeningen bij Nederlandse banken als Rabobank en ABN-Amro Bank. De overtollige middelen worden gespreid over voornoemde banken uitgezet.

5.5 Continuïteitsparagraaf

Financiële gevolgen corona-uitbraak

De wereldwijde uitbraak in 2020 van COVID-19 heeft een grote impact op DAE. Tot begin september vindt geen onderwijs plaats op locatie. Beperkte opening vanaf 2 juni geldt alleen voor afstudeerders om te werken aan hun eindexamenprojecten in de werkplaatsen met in achtneming van de maatregelen. Medewerkers werken zoveel mogelijk thuis, studenten volgen hun lessen online en DAE bezint zich op dit moment hoe om te gaan met het bindend studieadvies. DAE doet er alles aan om de continuïteit van het onderwijs te waarborgen. Daarbij doen we geen concessies aan de vastgelegde kwaliteitsnormen voor beoordelingen en eindexamens.

In organisatorisch opzicht volgt DAE de protocollen van het interne risicomanagement team. Onder leiding van het CvB draagt dit team de verantwoordelijkheid voor de continuïteit van het primaire proces voor studenten en medewerkers.

Op landelijk niveau stemt CvB af met het Ministerie via de Vereniging Hogescholen en in Eindhoven wordt afgestemd met de Technische Universiteit Eindhoven en Fontys Hogeschool en het gemeentebestuur.

Om de continuïteit van onderwijs, onderzoek en organisatie te waarborgen is ingrijpen urgent. Daarbij kan het gaan om onderwerpen die in de reguliere besluitvorming aan advies- of instemmingsrechten onderhevig zijn. Besluiten met een structureel karakter worden altijd conform geldende procedures genomen en aan de medezeggenschapsorganen voorgelegd.

Op dit moment is de onzekerheid ten aanzien van Covid-19 en gerelateerde maatregelen nog te groot om uitspraken te doen over de exacte omvang hiervan. De financiële impact van COVID-19 is voor de totale baten, het resultaat en de liquiditeit op de korte termijn beperkt, daar de financieringsstromen vooralsnog zijn gegarandeerd. Op korte termijn heeft het alleen impact op het collegegeld. Voor wat betreft de rijksbijdrage heeft dit vooralsnog geen impact als gevolg van de t-2 financiering. Ten aanzien van de overige batenstromen blijft de impact voorlopig gering als gevolg van de samenhang met de uitgaven. Met de hiervoor genoemde (en eventuele andere) mogelijke financiële effecten als gevolg van COVID-19 is in de voorliggende meerjarenbegroting geen rekening gehouden.

Samengevat zijn er meerdere maatregelen getroffen om de verspreiding van het virus zoveel mogelijk tegen te gaan:

- Het onderwijs is sinds de 13 maart 2020 op afstand verzorgd en inmiddels worden versoepelende maatregelen onderzocht en eventueel ingepast. Het protocol/ leidraad die door de sectorraad wordt verstrekt is voor ons daarin leidend in goede afstemming met de medezeggenschapsraad.
- Digitaal onderwijs. Het onderwijs wordt digitaal verzorgd, met alle daar aan gerelateerde aanpassingen en investeringen.
- Reizen gecancelled. Alle zakelijke en studenten reizen zijn tijdelijk niet toegestaan.
- Thuiswerken. Alle medewerkers werken zoveel mogelijk vanuit huis, zolang als dit kan.
- Bezuinigingen, verhoging van aanname van studenten, digitale intake/werving van studenten, capaciteit propedeuse.

De adviezen, opgelegd door het RIVM, worden hierbij gevolgd.

In de 1e kwartaalrapportage over 2020 is reeds specifiek toegelicht welke financiële impact op korte/middellange termijn wordt verwacht als gevolg van COVID 19 en het verwachte effect hiervan op het resultaat en onze liquiditeitspositie. Vervolgens stellen we zo spoedig mogelijk scenario's op waarin we - mogelijk - langere termijn gevolgen van COVID-19 in acht nemen.

Meerjarenperspectief 2020-2022

Meerjarenperspectief 2020-2022

balans	31.12.19	31.12.20	31.12.21	31.12.22
activa				
materiële vaste activa	550	592	637	653
financiële vaste activa	375	375	375	375
subtotaal	925	967	1.012	1.028
vlottende activa				
voorraden	51	52	52	52
vorderingen	418	396	396	396
liquide middelen	3.131	2.719	2.695	2.764
subtotaal	3.600	3.167	3.143	3.212
totaal activa	4.525	4.134	4.155	4.240
passiva				
eigen vermogen	1.527	1.202	1.237	1.322
voorzieningen	208	169	155	155
kortlopende schulden	2.790	2.763	2.763	2.763
totaal passiva	4.525	4.134	4.155	4.240

Ratio's

solvabiliteit	31.12.19	31.12.20	31.12.21	31.12.22
solvabiliteit 1 (excl. voorzieningen)	34%	29%	30%	31%
solvabiliteit 2 (incl. voorzieningen)	38%	33%	33%	35%
norm DAE (obv solvabiliteit 1)	35%	35%	35%	35%
signaleringsgrens onderwijsinspectie (solv 2)	30%	30%	30%	30%

liquiditeit	31.12.19	31.12.20	31.12.21	31.12.22
liquiditeit	129%	115%	114%	116%
signaleringsgrens onderwijsinspectie	100%	50%	50%	50%

weerstandsvermogen	31.12.19	31.12.20	31.12.21	31.12.22
weerstandsvermogen	13%	10%	11%	11%
signaleringsgrens onderwijsinspectie	nvt	5%	5%	5%

Stichting Design Academy Eindhoven financiert de komende jaren haar activiteiten geheel uit eigen middelen.

aantal studenten	stud.jr	stud.jr	stud.jr
	19/20	20/21	21/22
bachelors	531	543	543
masters	177	180	180
totaal	708	723	723

staat van baten&lasten	2019	2020	2021	2022
	jaarrek	begr	begr	begr
baten				
rijksbijdragen OCW	7.959	8.280	8.450	8.607
overige overheidsbijdr.&subsidies	206	132	100	100
collegegelden	2.232	2.283	2.330	2.330
baten werk in opdracht van derden	156	103	102	103
overige baten	757	710	720	720
totaal baten	11.310	11.508	11.702	11.860
lasten				
personeelslasten	7.053	7.223	7.111	7.115
afschrijvingen	131	175	177	201
huisvestingslasten	1.659	1.636	1.636	1.636
overige materiele lasten	2.484	2.811	2.755	2.835
totaal lasten	11.327	11.845	11.679	11.787
saldo baten en lasten	-17	-337	23	73
financiële baten en lasten	10	12	12	12
resultaat	-7	-325	35	85

aantal fte's	2020	2021	2022
	begr	begr	begr
niet onderwijsgevend personeel	30	30	30
onderwijs ondersteunend personeel	8	8	8
onderzoek	2	2	2
werkplaatsen	15	15	15
onderwijsgevend personeel	27	27	27
totaal	82	82	82

Ontwikkelingen van kengetallen en bekostigingsvariabelen

De belangrijkste toekomstige financiële ontwikkelingen sluiten aan op de inmiddels gerealiseerde prestatieafspraken en de KUO-afpraak om de bacheloropleiding te verkleinen. Nieuw zijn de kwaliteitsafspraken.

Een aantal ontwikkeltrajecten moet hiervoor parallel aan elkaar tot succes leiden:

- Handhaving van het aantal bachelor-studenten;
- Stijging van het aantal masterstudenten, mede door nieuwe afdelingen;
- Rendementsverbetering binnen de studievoortgang;
- Verlaging indirecte kosten, door nadruk op het onderwijs;
- Professionalisering;
- Groei Circle of Friends and Funders.

Huisvestingsbeleid

Het huisvestingsbeleid is gericht op verdere professionalisering van de werkplaatsen en het zo mogelijk voorkomen van externe huisvesting.

Voorgenomen investeringen en projecten

De voorgenomen investeringen en projecten zijn gericht op onderwijsontwikkelingen, verbetering van de (digitale) processen in de bedrijfsvoering, de positionering van de academie en de daaruit voortkomende middelen zoals een website met archief en ruime zoekmogelijkheden en ondersteunende processen.

Ontwikkelingen contractactiviteiten en projecten

DAE ontwikkelt een vooropleidingstraject (planning invoering per september 2020) en onderzoekt andere vormen van dergelijk maatwerkonderwijs.

Verwachte mutaties in reserves

DAE heeft in de vorm van solvabiliteits- en liquiditeitsratio's zowel een onder- als bovengrens vastgesteld. In het geval dat deze ratio's hiervoor ruimte bieden worden de overtollige middelen ingezet om de onderwijskwaliteit te bevorderen.

5.6 Risicomanagement

Met betrekking tot de bewaking van de strategische doelstellingen hebben, binnen de financiële verantwoording, de volgende processen voortdurend aandacht:

- De ontwikkeling van de studentenaantallen en het effect hiervan op de rijksbijdrage. Een belangrijke onderwijsdoelstelling is het verkorten van de studieduur naar een maximale uitloop van één jaar. Realisatie van deze doelstelling heeft direct effect op het bekostigingsrendement;
- Kostenbeheersing in algemene zin;
- De ontwikkelingen van het werkkapitaal als gevolg van de voorgaande punten;
- Inkomsten tweede en derde geldstroom, met name inkomsten uit institutionele fondsenwerving.

DAE is ervan overtuigd dat deze risico's beheersbaar zijn en de bedrijfsvoering in de komende jaren niet in gevaar brengen. De overweging hierbij is dat de begroting voldoende flexibiliteit kent om tot tijdige bijstelling te besluiten.

Als belangrijkste risico's worden als vanzelfsprekend onderkend:

- Kwaliteit van het onderwijs;
- Instroom, doorstroom en uitstroom;
- Imago en positionering;
- Kwaliteit van de medewerkers;
- Financieel beheer;
- ARBO.

Het kwaliteitssystem, periodieke rapportages, enquêtes, externe audits en kwaliteitsreviews staan borg voor de goede werking van deze systemen.

De (mogelijke) gevolgen van COVID-19

De belangrijkste risico's die voortvloeien uit de huidige onzekere situatie inzake Covid-19 zijn:

- Verzorgen onderwijs op afstand. De kernactiviteit van de instelling, het verzorgen van onderwijs, kan niet op de reguliere wijze plaatsvinden. In versneld tempo heeft DAE maatregelen getroffen om het leren op afstand mogelijk te maken, waarbij krachten en expertises worden gebundeld.
- Studenten welzijn. Leerkrachten houden op afstand contact met individuele studenten. We zijn ons ervan bewust dat dit niet optimaal is, maar is op dit moment het maximaal haalbare.
- Bekostigingsonderzoek. Problematiek inzake het bekostigingsonderzoek. Onduidelijkheid over aangepaste wet- en regelgeving vanuit het Ministerie.
- Doordat niet altijd de reguliere processen kunnen worden gevolgd is er een mogelijk risico op onrechtmatige bestedingen.

5.7 Notitie helderheid in de bekostiging van het hoger onderwijs

Ten aanzien van het gestelde in deze notitie verklaart het bestuur van Stichting Design Academy Eindhoven dat:

- Thema 1: Er geen onderwijstrajecten zijn uitbesteed;
- Thema 2: Er geen investeringen in private activiteiten hebben plaatsgehad;
- Thema 3: Er geen vrijstellingen zijn verleend;
- Thema 4: Er geen bekostiging heeft plaatsgehad van buitenlandse (niet-EU) studenten;
- Thema 5: Er is geen sprake is van inschrijvingen waarbij de instelling zelf het collegegeld betaalt of vergoedt;
- Thema 6: Niet van toepassing (geen sprake van het afgeven van deelcertificaten);
- Thema 7: Een student geen andere opleiding volgt dan waarvoor hij is ingeschreven;
- Thema 8: Er geen sprake is van maatwerktrajecten;
- Thema 9: De bekostigingsmethodiek van het kunstonderwijs van toepassing is.

5.8 Verantwoording bestuurskosten en declaraties

naam	overige kosten	reiskosten binnenland	reiskosten buitenland	representatiekosten
	kosten	binnenland	buitenland	kosten
J. Grima	7.976	476	10.733	0
J. Ossewold	912	1.837	0	0
M. van den Hombergh	1.865	4.515	230	0
R. De Keninck	0	34	0	0

Hoofdstuk 6.

Jaarrekening 2019

6.1 Algemene toelichting

Activiteiten

Stichting Design Academy Eindhoven is een instelling voor hoger beroepsonderwijs. Statutair is de stichting gevestigd in Eindhoven. DAE bekleedt een unieke positie binnen het Nederlandse hoger kunstonderwijs doordat de academie zich geheel richt op design en een veelzijdige, internationaal georiënteerde opleiding aanbiedt op zowel bachelor- als masterniveau. De kern is talentgestuurd onderwijs, gericht op concept, context en beroepspraktijk. De opleidingen bieden studenten een goede basis voor vele posities in het werkveld of een vervolgstudie. Onderzoek en projecten (zakelijke en maatschappelijke dienstverlening) staan in dienst van het onderwijsprogramma. Het accent ligt daarbij enerzijds op innovatie en ontwikkeling binnen het vakgebied en anderzijds op praktijkrelevantie en professionele ontwikkeling. De aan DAE verbonden lectoraten dragen bij aan de verbinding tussen onderwijs, onderzoek en internationale beroepspraktijk.

Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van een continuïteitsveronderstelling. De gevolgen van COVID-19 zijn hierbij in acht genomen en nader in de jaarrekening toegelicht bij 'Gebeurtenissen na balansdatum'. Hierbij is naar onze mening voorlopig geen sprake van materiële onzekerheid over de continuïteit.

Stelselwijzigingen

In 2019 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

Schattingswijzigingen

In 2019 hebben zich geen schattingswijzigingen voorgedaan.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt: alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen, worden als verbonden partij aangemerkt. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt de aard en de omvang van de transactie toegelicht en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten zijn de investeringen in vaste activa opgenomen. Er is geen sprake van een kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen – inclusief de bijbehorende veronderstellingen – opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Leasing en huurovereenkomsten

Bij de stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

6.2 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, Titel 9 Boek 2 BW, en Hoofdstuk 660 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en de stellige uitspraken van de overige hoofdstukken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving en met de bepalingen van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaande jaren

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaand jaar.

Gehanteerde geldeenheden

De in de jaarrekening opgenomen bedragen zijn gepresenteerd in Euro's x 1.000.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardevermindering. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname. De verbouwingen en inventaris worden lineair afgeschreven in respectievelijk tien en in vier jaar.

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten verstrekte leningen en overige vorderingen die tot het einde van de looptijd zullen worden aangehouden. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er bij de verstrekking van leningen sprake is van disagio of agio, wordt dit gedurende de looptijd ten gunste respectievelijk ten laste van het resultaat gebracht, als onderdeel van de effectieve rente. Ook de transactiekosten worden verwerkt in de eerste waardering en als onderdeel van de effectieve rente ten laste van het resultaat gebracht. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de geamortiseerde kostprijs en direct verantwoord in de staat van baten en lasten.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs op verkrijgingsprijzen onder toepassing van de FIFO-methode ('first in, first out') of lagere opbrengstwaarde. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incourantheid van de voorraden.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn als kortlopende schulden opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen. Bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht.

Bestemmingsreserve professionalisering

Een nadere toelichting op deze bestemmingsreserve is opgenomen onder punt 6.7.6.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen. De toegepaste disconteringsvoet bedraagt 3% bij de personele voorzieningen. De overige voorzieningen zijn niet contant gemaakt.

Wachtgeld en WW-uitkeringen

DAE is eigenrisicodragers voor de uitvoering van de WW- en wachtgeldverplichtingen. De waardering is gebaseerd op de vermoedelijke toekomstige doorbelasting van de uitkeringskosten, voor zover deze in de vorm van UWV-beschikkingen bekend zijn.

Uitkeringen jubilea

De voorziening betreft de contante waarde van de toekomstige jubilea-uitkeringen van medewerkers in vaste dienst. De voorziening gaat uit van een uitkering van 0,5 maandsalaris bij 25 dienstjaren en 1 maandsalaris bij 40 dienstjaren. Hiervoor geldt het aantal opgebouwde dienstjaren zoals dit bij de pensioenverzekeraar geregistreerd is. Ten aanzien van de berekening is uitgegaan van een samengestelde rente van 3%, een indexering van de salarissen van 1,5% en een aflopende kansberekening van 5% per jaar. Hierbij is de verwachte uitkering voor het komend jaar op 100% gesteld.

DI-uren

In de CAO HBO 2014-2016 is de regeling werktijdvermindering senioren opgenomen (artikel M2). Deze is nader uitgewerkt in de CAO 2016-2018 onder de naam Duurzame inzetbaarheid (DI). Deze regeling verplicht de hogeschool tot het toekennen van werktijdvermindering, op basis van berekeningsgrondslagen zoals deze in de cao zijn vastgelegd. De waarde van het verschuldigd aantal DI-uren per jaareinde is in de voorziening opgenomen.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Onderhanden projecten

Onderhanden projecten in opdracht van derden worden gewaardeerd tegen de gerealiseerde projectopbrengsten (bestaande uit de gerealiseerde projectkosten). Indien van toepassing, worden de verwerkte verliezen en reeds gedeclareerde termijnen hierop in mindering gebracht. Onderhanden projecten waarvan de gefactureerde termijnen hoger zijn dan de gerealiseerde projectopbrengsten worden gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

6.3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Verlenen van diensten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Rijksbijdrage OCW/EZ

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoomerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geoomerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (deelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor per balansdatum nog geen activiteiten zijn verricht, worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoomerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet-bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn op balansdatum is verlopen.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen, de opbrengsten zijn gedeerd of het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Projecten

De opbrengsten met betrekking tot projecten die nog niet zijn afgesloten worden verantwoord onder de balanspost vooruit-ontvangen bedragen. Hierop betrekking hebbende projectkosten worden verantwoord onder de balanspost onderhanden werk. Verwachte verliezen worden onmiddellijk in de staat van baten en lasten opgenomen.

Overige baten

Overige baten bestaan uit baten uit entreegelden en verkopen van catalogi tijdens de Graduation Show, verkoopopbrengsten van materialen aan studenten in de werkplaatsen, verkoopopbrengsten van de ZBar, in rekening gebrachte administratiekosten en ontvangen bijdragen voor het Academiefonds.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Kosten

Onder de kosten en algemeen beheerkosten worden die kosten verstaan die ten laste van het jaar komen.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

De instelling heeft een pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte of contractuele basispremies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 104,2% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen. De dekkingsgraad van Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP per 31 december 2019 is 97,8 %.

ABP werd in 2008 zwaar geraakt door de crisis op de financiële markten. Er is toen een herstelplan opgesteld dat ervoor moet zorgen dat de financiële situatie binnen 5 jaar is verbeterd. Dit plan werd goedgekeurd door De Nederlandsche Bank, de toezichhouder van de Nederlandse pensioenfondsen.

De belangrijkste punten uit het herstelplan zijn:

- Zolang de dekkingsgraad lager is dan 104,2% worden de pensioenen niet aangepast aan de loonontwikkeling;
- De premie moet minimaal kostendekkend zijn en bij een lage dekkingsgraad (dekkingstekort) bijdragen aan herstel van het fonds. Om de financiële positie te verbeteren, geldt er een tijdelijke herstelopslag op de premie voor ouderdoms- en nabestaandenpensioen;
- Het beleggingsbeleid is aangepast waardoor het beleggingsrisico lager is;
- In het herstelplan is ruimte opgenomen om tegenvallers op te vangen. Als het herstel trager verloopt dan verwacht, kan het ABP bijvoorbeeld korten op de pensioenen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en -lasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Marktrisico

- Valutarisico

De hogeschool is alleen werkzaam in Nederland en buitenlandse studenten betalen in euro's. Derhalve is geen sprake van een valutarisico.

- Prijsrisico

De hogeschool beschikt niet over effecten en loopt derhalve geen prijsrisico.

- Rente- en kasstroomrisico

De hogeschool heeft geen materiële rentedragende vorderingen. Voorts heeft de hogeschool op 31 december 2019 geen rentedragende schulden. Het renterisico in 2019 is zeer beperkt en heeft alleen betrekking op de liquide middelen.

Kredietrisico

De hogeschool heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

De liquiditeitspositie van de hogeschool is dermate gunstig, dat er geen liquiditeitsrisico bestaat en financiering uit eigen middelen kan plaatsvinden.

6.4 Balans per 31 december 2019

	balans	31.12.19	31.12.18
ref	activa		
6.7.1	materiële vaste activa	550	604
6.7.2	financiële vaste activa	375	375
	subtotaal	925	979
	vlottende activa		
6.7.3	voorraden	51	42
6.7.4	vorderingen	418	398
6.7.5	liquide middelen	3.131	2.952
	subtotaal	3.600	3.392
	totaal activa	4.525	4.371
	passiva		
6.7.6	eigen vermogen	1.527	1.534
6.7.7	voorzieningen	208	354
6.7.8	kortlopende schulden	2.790	2.483
	totaal passiva	4.525	4.371

6.5 Staat van baten en lasten 2019

staat van baten en lasten		2019	2019	2018
		jaarrek	begroot	jaarrek
ref	baten			
6.9.1	rijksbijdragen OCW	7.959	7.697	7.864
6.9.2	overige overheidsbijdr.&subsidies	206	182	305
6.9.3	collegegelden	2.232	2.200	2.262
6.9.4	baten werk in opdracht van derden	156	164	211
6.9.5	overige baten	757	607	638
	totaal baten	11.310	10.850	11.280
	lasten			
6.9.6	personeelslasten	7.053	7.116	7.054
6.9.7	afschrijvingen	131	146	126
6.9.8	huisvestingslasten	1.659	1.616	1.688
6.9.9	overige materiële lasten	2.484	2.644	2.366
	totaal lasten	11.327	11.522	11.234
	saldo baten en lasten	-17	-672	46
6.9.10	financiële baten en lasten	10	12	10
	resultaat	-7	-660	56

6.6 Kasstroomoverzicht 2019

kasstroomoverzicht		2019	2018
	operationele activiteiten		
	resultaat boekjaar (excl.ontv.en betaalde rente)	-17	46
	aanpassingen voor:		
6.9.7	afschrijvingen	131	126
6.7.7	mutatie voorzieningen	-146	169
	veranderingen in werkkapitaal:		
6.7.3	voorraden	-9	10
6.7.4	vorderingen	-20	-28
6.7.8	kortlopende schulden	307	18
	kasstroom uit bedrijfsoperaties		
6.9.10	ontvangen rente	14	15
6.9.10	betaalde rente	-4	-5
	investeringsactiviteiten		
6.7.1	investeringen in materiële vaste activa (1)	-77	-223
	mutatie liquide middelen	179	128
	stand per 1 januari	2.952	2.824
	stand per 31 december	3.131	2.952

6.7 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

6.7.1 Materiële vaste activa

materiële vaste activa	verbouw & investering	totaal
stand per 1 januari 2019		
verkrijgingsprijzen	2.782	2.782
cum.waardevermindering en afschrijving	-2.178	-2.178
boekwaarden	604	604
mutaties		
investeringen	77	77
afschrijvingen	-131	-131
stand per 31 december 2019	550	550
verkrijgingsprijzen	2.859	2.859
cum.waardevermindering en afschrijving	-2.309	-2.309
boekwaarden	550	550
afschrijvingspercentages	10/25%	10/25%

6.7.2 Financiële vaste activa

financiële vaste activa	
lening De Witte Dame Monumenten BV	
stand per 1 januari 2019	375
ontvangen aflossingen	0
stand per 31 december 2019	375

Toelichting lening u/g DWDM BV

In artikel 7.1 van de overeenkomst van geldlening is opgenomen:

Het bepaalde in deze Overeenkomst omtrent de opeisbaarheid van de Lening (of delen daarvan) is beperkt op grond van en overeenkomstig de voorwaarden en condities van de achterstellingsakte die Leninggever en ING Bank N.V. hebben getekend. De periodieke betaling van rente is van deze achterstelling uitgesloten.

- Rente: 3,75% per jaar.
- Aflossingen: De aflossingen op de geldlening zijn gekoppeld aan de vaste (niet-geïndexeerde) huurprijs zoals dit is opgenomen in de huurovereenkomst tussen DWDM BV en DAE. Indien DAE in de toekomst opteert voor indexering is de eerste aflossingstermijn ter grootte van € 9.375 per kwartaal opeisbaar.
- Looptijd: De looptijd ligt daarmee op 10 jaar na het moment van indexeren van de huurovereenkomst.

De vordering op DWDM BV heeft een looptijd langer dan een jaar.

6.7.3 Voorraden

voorraden	31 dec. 19	31 dec. 18
verkrijgingsprijzen gebruiksgoederen	51	42
totaal	51	42

Onder de ontvangen interest in de kasstroom uit operationele activiteiten zijn geen ontvangsten begrepen uit hoofde van effecten.

(1) Onder de investeringen in materiële vaste activa zijn alleen opgenomen de investeringen waarvoor in 2019 geldmiddelen zijn opgeofferd. Er zijn geen investeringen verricht door middel van financiële leasing. De opgenomen investeringen worden aangemerkt als vervangingsinvesteringen.

6.7.4 Vorderingen

vorderingen	31 dec. 19	31 dec. 18
debiteuren	89	139
studenten/deelnemers/cursisten	27	25
andere deelnemingen	1	14
overige overheden	44	21
belastingvorderingen	40	16
voortuitbetaalde kosten	207	191
overlopende activa	19	28
af: voorzieningen voor oninbaarheid	-9	-36
totaal	418	398

voorziening wegens oninbaarheid	2019	2018
stand per 1 januari	-36	0
vrijval	27	0
onttrekking	0	0
dotatie	0	-36
stand per 31 december	-9	-36

De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde ervan, gegeven het kortlopende karakter ervan en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

Onder de debiteuren zijn geen vorderingen opgenomen met een looptijd langer dan 1 jaar. Dit geldt ook voor de overige opgenomen vorderingen.

6.7.5 Liquide middelen

liquide middelen	31 dec. 19	31 dec. 18
deposito	2.987	2.837
banken	138	115
kasmiddelen	6	0
totaal	3.131	2.952

De liquide middelen staan geheel ter vrije beschikking

6.7.6 Eigen vermogen

eigen vermogen	stand per 1 jan. 19	resultaat	ov.mut.	stand per 31 dec.19
algemene reserve (publiek)	1.360	-7	0	1.353
bestemmingsreserve professionalisering (publiek)	174	0	0	174
totaal	1.534	-7	0	1.527

eigen vermogen	stand per 1 jan. 18	resultaat	ov.mut.	stand per 31 dec.18
algemene reserve (publiek)	1.305	55	0	1.360
bestemmingsreserve professionalisering (publiek)	174	0	0	174
totaal	1.479	55	0	1.534

Bestemmingsreserve professionalisering

Met de komst van Hoofdstuk O Professionalisering in de CAO (1 februari 2012 tot en met 30 september 2013), en de gemaakte afspraken over professionalisering vastgelegd in het Advies van de OR d.d. 15 januari 2014, is Bijlage XIV Hoofdstuk O Scholing en studiefaciliteiten niet meer van toepassing. Hiermee komt ook de voorziening voor ontwikkel- en POP-gelden te vervallen. De hiervoor gevormde voorziening per 31 december 2013, groot EUR 174.000, komt hiermee te vervallen. Met de vakbonden is afgesproken voor deze voorziening een bestemmingsreserve ter grootte van EUR 174.000 te vormen ter financiering van het Professionaliseringsplan. Deze voorziening komt daarmee bovenop de reguliere middelen voor het Professionaliseringsplan. Dit betekent dat DAE de komende jaren extra invulling kan geven aan de doelstellingen rond professionalisering. De beperkte bestedingsmogelijkheid is aangebracht door het bestuur.

Resultaatbestemming

Voorgesteld wordt het resultaat over het verslagjaar toe te voegen aan de algemene reserve.

6.7.7 Voorzieningen

voorzieningen	personeel	deelnem.	overige	totaal
stand per 1 januari 2019	354	0	0	354
onttrekkingen	-139	0	0	-139
vrijval/dotaties	-7	0	0	-7
stand per 31 december 2019	208	0	0	208

personeelsvoorzieningen	ww uitkering	jubilea uitkering	di-uren	totaal
stand per 1 januari 2019	189	40	125	354
onttrekkingen	-139	0	0	-139
vrijval/dotaties	3	-6	-4	-7
stand per 31 december 2019	53	34	121	208
kortlopend deel < 1 jaar	40	4	35	79
langlopend deel > 1 jaar	13	30	86	129

Wachtgelden en WW-uitkeringen

DAE is eigen risicodragers voor de uitvoering van de WW en wachtgeldverplichtingen. De voorziening is een theoretische becijfering van vermoedelijke toekomstige uitkeringen.

Uitkeringen jubilea

De voorziening betreft de contante waarde van de toekomstige jubilea-uitkeringen van medewerkers in vaste dienst per ultimo van het boekjaar.

DI-uren

In de CAO HBO 2014-2016 is de regeling Duurzame inzetbaarheid (hoofdstuk M) opgenomen. DAE heeft een voorziening opgenomen voor de nog op te nemen uren.

6.7.8 Kortlopende schulden

kortlopende schulden	31 dec. 19	31 dec. 18
voornit gefact/ontv.termijnen onderhanden proj.	35	25
crediteuren	403	343
loonbelasting en premies sv	247	245
schulden inzake van pensioenen	73	63
overlopende passiva		
voornit ontvangen collegegelden	1.280	1.196
voornit ontvangen subsidies	0	70
vakantiegeld en -dagen	293	255
accountant en administratiekosten	54	0
overige	405	286
totaal	2.790	2.483

De kortlopende schulden hebben alle een looptijd van korter dan een jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde wegens het kortlopende karakter ervan.

6.8 Niet uit de balans blijvende verplichting

Huurovereenkomsten

Met De Witte Dame Monumenten BV zijn de volgende overeenkomsten aangegaan:

Huurcontracten	m2	prijs/m2	totaal
1e etage	1.013	91	92.200
mu-ruimte (allonge 11 nov 15)	677	91	61.600
2e etage	1.659	56	93.100
ov. (3e, 4e, 5e, 6e en tussenetages)	7.308	56	410.300
middenmotief			
1e etage	65	56	3.600
mu-ruimte (allonge 11 nov 15)	106	56	6.000
2e etage	459	56	25.800
ov. (3e, 4e, 5e, 6e en tussenetages)	483	56	27.100
subtotaal	11.770		719.700
btw schade 5% (agv onbelaste huur)			37.600
totaal			757.300
huurlasten < 1 jaar:	757.300		
huurlasten 1 < 5 jaar	3.029.200		
huurlasten > 5 jaar (tm 2027)	2.271.900		

Gebeurtenissen na balansdatum

De wereldwijde uitbraak van het COVID-19 in 2020 heeft een grote impact op DAE. Tot en met augustus 2020 vindt er geen onderwijs op locatie plaats. De eventuele mogelijkheid tot beperkte opening vanaf 2 juni geldt dan alleen voor de afstudeerders om te werken aan hun projecten in de werkplaatsen met in achtname van de maatregelen.

Medewerkers werken zoveel mogelijk thuis en studenten volgen hun lessen online en DAE bezint zich op dit moment hoe om te gaan met het bindend studieadvies.

Er wordt hiermee een dringend beroep gedaan op de flexibiliteit van alle studenten en medewerkers. Het CvB inventariseert bij alle organisatie-eenheden op welke terreinen financiële impact wordt verwacht van Covid-19. Hierbij wordt gekeken naar impact op het primaire proces (onderwijs en onderzoek) en op de ondersteunende processen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt naar implicaties op korte termijn (tot zomer 2020) en middellange termijn (jaareinde 2020) en lange termijn (komende jaren). DAE verwacht dat Covid-19 financiële impact heeft op DAE.

Op dit moment is de onzekerheid ten aanzien van Covid-19 en gerelateerde maatregelen nog te groot om uitspraken te doen over de exacte omvang hiervan. Dit is onder andere afhankelijk van de duur, de ontwikkeling van de verspreiding van het virus en maatregelen vanuit het kabinet. Echter, op basis van de beschikbare informatie verwacht de instelling op korte termijn geen continuïteitsrisico, mede daar de financieringsstromen zijn gegarandeerd. Op korte termijn heeft het alleen impact op het collegegeld. Voor wat betreft de rijksbijdrage heeft dit vooralsnog geen impact als gevolg van de t-2 financiering. Ten aanzien van de overige batenstromen blijft de impact voorlopig gering als gevolg van de samenhang met de uitgaven. De financiële impact van COVID-19 is derhalve voor de totale baten, het resultaat en liquiditeit op de korte termijn beperkt. Hierbij is geen sprake van een materiële onzekerheid omtrent de continuïteit.

Met de hiervoor genoemde (en eventuele andere) mogelijke financiële effecten als gevolg van COVID-19 is in de voorliggende meerjarenbegroting geen rekening gehouden.

In de 1e kwartaalrapportage over 2020 is reeds specifiek toegelicht welke financiële impact op korte/middellange termijn wordt verwacht als gevolg van COVID 19 en het verwachte effect hiervan op het resultaat en onze liquiditeitspositie. Vervolgens stellen we zo spoedig mogelijk scenario's op waarin we - mogelijk - langere termijn gevolgen van COVID-19 in achtnemen.

Overige rechten en verplichtingen

In verband met de overdracht van het economisch claimrecht van het onroerend goed aan de HBO-instellingen, de zogenaamde OKF-operatie, is in 1993 de Stichting Waarborgfonds HBO opgericht. De Vereniging van Hogescholen (HBO-raad) heeft begin 2011 de intentie uitgesproken het Waarborgfonds per 1 januari 2013 op te gaan heffen. In de bestuursvergadering van het Waarborgfonds op 18 mei 2011 is deze intentie formeel bekrachtigd tot besluit. Voorwaarde was dat alle geborgde leningen zijn afgelost en het Waarborgfonds geen verplichtingen meer open heeft staan. Gebleken is dat naast het beëindigen van alle borgingscontracten er eveneens een Koninklijk Besluit nodig is om de wet (WHW) aan te passen. Instellingen zijn namelijk ook wettelijk verplicht zich bij het waarborgfonds aan te sluiten. Als gevolg hiervan bestaat nog onvoldoende zekerheid om tot waardering van de vordering over te gaan. De verdeling van het vermogen tussen de hogescholen is berekend naar rato van de oorspronkelijke verstrekte rijksbijdrage in 1993.

Verplichtingen voortkomend uit de CAO HBO 2014 – 2016

In de CAO HBO 2014-2016 is de regeling werktijdvermindering senioren opgenomen (artikel M2). Deze regeling verplicht de hogeschool tot het toekennen van werktijdvermindering met onevenredige inhouding van het loon voor senioren.

Er zijn geen medewerkers die reeds deelnemen. Momenteel is er onvoldoende zicht op de deelname van medewerkers in de komende jaren. De hogeschool kan derhalve geen betrouwbare schatting maken van de omvang van de verplichting uit hoofde van artikel M2 uit de CAO HBO 2014-2016.

Overzicht verbonden partijen (model E)

Stichting Design Support
 Juridische vorm: Stichting
 Statutaire zetel: Eindhoven
 Activiteit: promotie
 Consolidatie: nee
 Artikel 403: nee
 Belang: 100%
 Eigen vermogen per 31 december 2019: € 0
 Resultaat boekjaar 2019: € 0

Overzicht geoordeelde doelsubsidies (model G)

DAE heeft gedurende het boekjaar geen geoordeelde subsidies van OCW ontvangen. Ook uit voorgaande jaren resteren er geen nog te besteden geoordeelde subsidiegelden.

6.9 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

Baten

6.9.1 Rijksbijdragen

rijksbijdragen	2019	2019	2018
	jaarrek	begroot	jaarrek
rijksbijdragen ocw	7.959	7.697	7.864
totaal	7.959	7.697	7.864

bekostigde aantallen	2019	2019	2018
	jaarrek	begr	jaarrek
peildatum	okt 17	okt 16	okt 16
aantal bekostigde bachelors	390	390	409
aantal bekostigde masters	103	103	84
aantal bekostigde diploma's ba	102	102	121
aantal bekostigde diploma's ma	31	31	27
totaal	626	626	641
prijs per student (incl opslag 1,28)	8.067	7.753	7.904

specificatie rijksbijdrage	2019	2019	2018
	jaarrek	begr	jaarrek
studentgebonden financiering	5.050	4.853	5.067
onderwijsopslag (%) exclusief svm	2.017	1.970	2.178
studievoorschotmiddelen (svm)	280	275	0
overige uitkeringen	612	599	619
totaal	7.959	7.697	7.864

6.9.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

overige overheidsbijdragen en subsidies	2019	2019	2018
	jaarrek	begroot	jaarrek
gemeentelijke bijdragen en subsidies	100	100	103
onderzoeksprojecten	106	82	202
totaal	206	182	305

Het onderzoeksproject My Futures is in 2019 conform afrekening door de subsidiegever vastgesteld en afgerekend. Het project Mycelium is in maart 2020 conform afrekening vastgesteld en afgerekend. De projecten RE-source en Mobiele Stad worden voortgezet in 2020.

6.9.3 College-, cursus-, les- en examengelden

collegegelden	2019	2019	2018
	jaarrek	begroot	jaarrek
hbo bachelor	1.364	1.364	1.436
hbo master	868	836	826
totaal	2.232	2.200	2.262

6.9.4 Baten werk in opdracht van derden

baten werk in opdracht van derden	2019	2019	2018
	jaarrek	begroot	jaarrek
opbrengsten vrienden vd academie	24	14	14
projectvergoedingen	13	25	33
opbrengst projecten (gefact.)	128	125	162
mutatie onderhanden werk	-9	0	2
totaal	156	164	211

6.9.5 Overige baten

overige baten	2019	2019	2018
	jaarrek	begroot	jaarrek
graduation show	347	240	245
verkopen werkplaatsen en z-bar	328	283	287
bijdragen academiefonds	26	74	72
overige baten	56	10	34
totaal	757	607	638

Lasten

6.9.6 Personeelslasten

personele lasten	2019	2019	2018
	jaarrek	begroot	jaarrek
brutosalarissen en salarissen	3.790	3.718	3.768
sociale lasten	521	535	497
pensioenpremies	574	497	542
subtotaal	4.885	4.750	4.807
mutatie personele voorzieningen	-7	18	264
personeel niet in loondienst	1.899	1.900	1.622
reis- en verblijfskosten	346	360	337
overige personele lasten	83	88	79
mutatie reservering vakantiedagen en -toeslag	43	0	60
uitkeringen, doorbelastingen en ontvangsten	-196	0	-115
subtotaal	2.168	2.366	2.247
totaal	7.053	7.116	7.054

personeelsformatie (fte)	2019	2019	2018
	jaarrek	begroot	jaarrek
medewerkers in loondienst	62,5	62,6	61,8
freelancers	19,9	18,4	17,0
totaal	82,4	81,0	78,8
niet onderwijsgevend personeel	30,3	30,2	29,2
onderwijsondersteunend personeel	8,0	9,1	8,9
onderzoek	2,3	3,5	2,8
werkplaatsen	14,8	13,3	13,3
onderwijsgevend personeel	27,0	24,7	24,6
totaal	82,4	80,8	78,8

Er waren geen medewerkers werkzaam in het buitenland.

ratio's	2019	2019	2018
	jaarrek	begroot	jaarrek
gemiddelde personele lasten	86.000	88.000	90.000
gemidd. brutosal.+sv+pens (x 1.000)	78.000	76.000	78.000
gemidd. uurvergoeding freel. (€)	58	62	58

WNT-Verantwoording 2019 Stichting Design Academy Eindhoven

De WNT is van toepassing op Stichting Design Academy Eindhoven. Het voor Stichting DAE toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 152.000 (klasse D).

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft bij besluit d.d. 4 april 2017 conform artikel 2.7, derde lid, van de Wet Normering Topinkomens (WNT) besloten dat DAE, in de periode van 1 juni 2017 tot en met 31 december 2025, is ingedeeld in bezoldigingsklasse D van de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1	J. Grima	J. Ossewold	R. De Keninck	M. van den Hombergh
Funcatiegegevens	voorzitter CvB	lid CvB	lid CvB	lid CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01.01 / 31.12	01.01 / 31.05	01.11 / 31.12	01.06 / 31.12*
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,40	0,80	0,60	0,79
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	nee
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	55.600	40.100	11.200	59.250
Beloningen betaalbaar op termijn	0	6.600	2.000	0
Subtotaal	55.600	46.700	13.200	59.250
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	60.800	50.700	15.200	70.800
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	55.600	46.700	13.200	59.250
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

*vanaf de 13e maand

Gegevens 2018 bedragen x € 1	J. Grima	J. Ossewold	M. van den Hombergh
Funcatiegegevens	voorzitter CvB	lid CvB	lid CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12	zie tabel 1b
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,4	1,00	zie tabel 1b
Dienstbetrekking?	ja	ja	zie tabel 1b
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	55.400	121.500	zie tabel 1b
Beloningen betaalbaar op termijn	0	18.000	zie tabel 1b
Subtotaal	55.400	139.500	zie tabel 1b
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	58.400	146.000	zie tabel 1b
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	zie tabel 1b
Totale bezoldiging	55.400	139.500	zie tabel 1b
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	n.v.t.	n.v.t.	

*vanaf de 13e maand

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

bedragen x € 1	M. van den Hombergh	
Functiegegevens	interim lid CvB	
Kalenderjaar	2019	2018
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01.01 / 31.05	01.06 / 31.12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	5	7
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar.	€ 187	€ 182
Maxima op basis van de normbedragen per maand	129.500	170.900
Individueel toepass. max. gehele periode kalendermnd 1 t/m 12	83.800	93.200
Bezoldiging		
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) max. uurtarief?	ja, € 93,75	ja, € 112,50
Bezoldiging in de betreffende periode	42.000	57.600
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	42.000	57.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0
Totale bezoldiging, exclusief BTW	42.000	57.600
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	B. Luiten	G. Pruijssers	P. Scholte	D. Rijken	P. Depla	W. Boot
Functiegegevens	voorzitter	lid	lid	lid	lid	lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12
Bezoldiging						
Totale bezoldiging	14.110	9.407	9.407	9.407	9.407	9.407
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	22.800	15.200	15.200	15.200	15.200	15.200
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2018	B. Luiten	G. Pruijssers	P. Scholte	D. Rijken	P. Depla	W. Boot
bedragen x € 1						
Functiegegevens	voorzitter	lid	lid	lid	lid	lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12
Bezoldiging						
Totale bezoldiging	14.110	9.407	9.407	9.407	9.407	9.407
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.900	14.600	14.600	14.600	14.600	14.600

2. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

6.9.7 Afschrijvingen

afschrijvingen	2019	2019	2018
	jaarrek	begroot	jaarrek
afschrijvingen	131	146	126
totaal	131	146	126

6.9.8 Huisvestingslasten

huisvestingslasten	2019	2019	2018
	jaarrek	begroot	jaarrek
huurlasten	754	741	760
reparatie en onderhoud	855	825	888
overige huisvestingslasten	50	50	40
totaal	1.659	1.616	1.688

6.9.10 Overige lasten

overige lasten	2019	2019	2018
	jaarrek	begroot	jaarrek
bestuur en toezicht	138	235	119
algemene ondersteuning	1.702	1.539	1.730
onderwijs en onderzoek	551	574	472
strategische projecten	54	100	45
reserveringen personele wijzigingen	0	100	0
kwaliteitsafspraken*	39	96	0
totaal	2.484	2.644	2.366

*De onderuitputting van 57k in 2019 wordt meegenomen naar 2020 voor activiteiten in dat jaar.

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountants honoraria ten laste van het resultaat gebracht:

Accountants honoraria

2019	PwC *	ov.netwerk	totaal
(x 1.000)	€	€	€
Controle van de jaarrekening	51	0	51
Andere controlewerkzaamheden	13	0	13
Fiscale advisering	0	0	0
Andere niet-controlediensten	0	0	0
Totaal	64	0	64
2018	PwC *	ov.netwerk	totaal
(x 1.000)	€	€	€
Controle van de jaarrekening	45	0	45
Andere controlewerkzaamheden	11	0	11
Fiscale advisering	0	0	0
Andere niet-controlediensten	0	0	0
Totaal	56	0	56

*PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe onafhankelijke accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 WTA (Wet Toezicht Accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2019, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

6.9.11 Financieringsbaten en -lasten

financieringsbaten en -lasten	2019	2019	2018
	jaarrek	begroot	jaarrek
financieringslasten	-4	-4	-5
financieringsbaten	14	16	15
totaal	10	12	10

6.10 Overige gegevens

Statutaire bepaling inzake bestemming resultaat

Ingevolge artikel 11 lid 2 van de statuten van de Stichting worden de jaarstukken binnen zes maanden na afloop van het boekjaar opgesteld. Deze wordt vervolgens ter vaststelling aan de Raad van Toezicht voorgelegd.

Ondertekening van de jaarrekening

Eindhoven, 13 mei 2020

College van Bestuur:

J. Grima (voorzitter)
M. van den Hombergh
R. De Keninck

Raad van Toezicht:

B.M Luiten (voorzitter)
G.C. Puijssers
G.D. Rijken
P.M.L.O. Scholte
P.F.G. Depla
W.M. Boot

6.11 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Design Academy Eindhoven te Eindhoven gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Design Academy Eindhoven op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2019;
- de staat van baten en lasten over 2019; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Design Academy Eindhoven, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van de onzekerheid in verband met de effecten van het coronavirus (COVID-19)

Wij wijzen op de toelichting opgenomen onder de "gebeurtenissen na balansdatum" in de toelichting op de jaarrekening (pagina 69) waarin het college van bestuur de mogelijke invloed en gevolgen van het coronavirus (COVID-19) op de organisatie en op de omgeving waarin de instelling opereert alsmede de genomen en geplande maatregelen om met deze gebeurtenissen en omstandigheden om te gaan heeft beschreven. In deze toelichting is ook beschreven dat het op dit moment redelijkerwijs niet mogelijk is om de toekomstige effecten op de financiële resultaten, de financiële positie in te schatten. Ons oordeel is niet aangepast met betrekking tot deze aangelegenheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag (pagina 6 tot en met 49);
- het financieel verslag (pagina 50 tot en met 57);
- de overige gegevens (pagina 77).

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Eindhoven, 28 mei 2020

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. T.A.G. van Bortel RA

6.12 instellingsgegevens

Stichting Design Academy Eindhoven
Emmasingel 14 (tevens vestigingsplaats)
5611 AZ Eindhoven
Postbus 2125, 5600 CC Eindhoven
T +31(0)402393939
KvK/RSIN 002654635
info@designacademy.nl
www.designacademy.nl

BIJLAGE I

Publicaties lectoraat Places and Traces

- Wiel, van de, E., J. Adriaanse, D. Hamers & G. Verstraete (red.) (2019), RE-source: ontwerpend onderzoek naar de circulaire stad. Eindhoven, Rotterdam en Amsterdam: Design Academy Eindhoven, Vrije Universiteit Amsterdam, Studio Ester van de Wiel & gemeente Rotterdam.
- Hamers, D. (2019), Voorwoord, pp. 8-9 in: E. van de Wiel, J. Adriaanse, D. Hamers & G. Verstraete (red.), RE-source: ontwerpend onderzoek naar de circulaire stad. Eindhoven, Rotterdam en Amsterdam: Design Academy Eindhoven, Vrije Universiteit Amsterdam, Studio Ester van de Wiel & gemeente Rotterdam.
- Hamers, D. (2019), Ontwerpend onderzoekers als verkenner: van systeem tot materiaal, van observeren tot veranderen, pp. 60-71 in: E. van de Wiel, J. Adriaanse, D. Hamers & G. Verstraete (red.), RE-source: ontwerpend onderzoek naar de circulaire stad. Eindhoven, Rotterdam en Amsterdam: Design Academy Eindhoven, Vrije Universiteit Amsterdam, Studio Ester van de Wiel & gemeente Rotterdam.
- Wiel, van de, E., D. Hamers, J. Adriaanse & G. Verstraete (2019), RE-source: tentoonstelling. Eindhoven: Dutch Design Week.
- Wiel, van de, E., D. Hamers, J. Adriaanse & G. Verstraete (2019), RE-source: exhibition Winner of the Dutch Design Award 2019. Eindhoven: Dutch Design Foundation.
- Hamers, D. & B. Meek (2019), Ruimte maken: denkgereedschap voor een autoluw World Food Center. Eindhoven: Design Academy Eindhoven.
- Hamers, D. & M. de Waal (2019), Maatschappelijke waarden, imaginaries & smart cities, in: Praktijkboek Platform Smart Cities & Citizens. <https://medium.com/sccplatform/netwerkdiscussie-verwondering-en-smart-cities-58372f0b9405>
- Design Academy Eindhoven Knowledge Circle (2019). Lexicon of design research. <http://www.lexiconofdesignresearch.com/>
- Design Academy Eindhoven Knowledge Circle (2019), Design research podcasts. <https://soundcloud.com/design-academy-eindhoven>
- Patelli, P (2019), Publication "Eindhoven Footnotes" with Onomatopée (zine in print)
- Patelli, P (2019), Publication "Knowing the City of Knowledge" with Onomatopée (book in print)
- Appels, F., S. Camere, M. Montalti, E. Karana, K. Jansen, J. Dijksterhuis, P. Krijgsheld, H. Wösten (2019), Fabrication factors influencing mechanical, moisture- and water-related properties of mycelium-based composites, *Materials and Design* 161: 64-71.
- 'Design Research Notes', notitieboek met inhoud en bijbehorende website Lectoraat Places and Traces. Tekst (in het Engels) en redactie: Bas Raijmakers en Daniëlle Arets. Ontwerp: Quicksand (India).

Lezingen, debatten, lectoraat Places and Traces:

- NWO/Nationale Wetenschapsagenda/Stuurgroep Route Kunst: vanaf november 2019 maakt David Hamers deel uit van deze commissie, waarin hoogleraren en lectoren in de domeinen kunst en ontwerp strategische lijnen uitzetten voor ontwerpend en artistiek onderzoek in Nederland.
- 'Design research', gastcollege Faculteit der Cultuur- en Maatschappijwetenschappen, Universiteit Maastricht, 2 december 2019, door David Hamers.
- 'RE-source: Doing and observing design research into the circular city', NWO-conferentie Smart Culture, Leiden, 6 november 2019, door David Hamers.
- 'RE-source: Exploring the Circular City by Design Research', lezing Zuyd Hogeschool/ Lectoraat Autonomie en Openbaarheid in de Kunsten, Maastricht, 24 oktober 2019, door David Hamers.
- 'RE-Source: wat ontwerpend onderzoek kan betekenen voor de circulaire ambities van Rotterdam', presentatie en moderator debat, gemeente Rotterdam/Ketendag, Rotterdam, 6 juni 2019, door David Hamers.
- 'Mycelium-based materials for product design: circular design as research', inleiding en moderator design research lecture, Design Academy Eindhoven, 7 maart 2019, door David Hamers.

11/1/2019, Lecture and discussion "Situating Practices" 5/5 at Onomatopée, with Femke Herregraven, door Paolo Patelli

18/1/2019, Lecture and discussion 4/5 "Situating Practices" at Onomatopée, with Foundland Collective, door Paolo Patelli

30/1–1/2/2019, Editorial Workshop at Onomatopée with students and Josh Plough – extension of the Design Research Space "Situating Practices", door Paolo Patelli

9/3/2019, Symposium – On the practice of tuning-in, door Paolo Patelli

25/3/2019, Submission: "Questions of Value" to Cultuur Eindhoven (hanging / waiting for co-financing from AMVEST), door Paolo Patelli

5-10/5/2019, Presentation at Seminar "Critical Zones" at ZKM, Karlsruhe, door Paolo Patelli

6/9/2019, Presentation at VAC Zattere, Venice, door Paolo Patelli

17-18/9/2019, University of Hasselt / Z33: Keynote at the Symposium "Politics of Design", door Paolo Patelli

17-18/10/2019, International Arts and Sciences Conference, Rotterdam. Workgroup with Eyal Weizman (Goldsmiths University), door Paolo Patelli

22/11/2019, Leading work session at the symposium "Redesigning the Designer", Het Nieuwe Instituut), door Paolo Patelli

12/10/2019, Presentation: Symposium "What You Don't See", Het Nieuwe Instituut), door Paolo Patelli

BIJLAGE II

Future oriented conversation

Date: June 25th 2019

Time: 14.00-16.00

Location: Design Academy Eindhoven (DAE)

Participants

External: Rene Kloosterman (Aequi) Teal Triggs (Royal College of London)

Internal: Joseph Grima (Creative Director) Mechtild van den Hombergh (Director Organisation)

Jet Broeken (Senior Policy Officer)

Context

In 2018 the Master of Arts in Fine Arts and Design of Design Academy Eindhoven was successfully accredited with the overall verdict "Good".

Since, DAE has worked on the redefinition of her vision and the incorporation of it in her institutional plan, keeping in mind the recommendation received from the accreditation panel in their end report.

On June 2019 the Future Oriented Conversation (Ontwikkelsprek) took place. In this conversation, two members of the accreditation panel (Teal Triggs (RCA) and René Kloosterman (Aequi)) visited DAE again to talk about the future plans of DAE's master. Topics of conversation were brought in by academy herself. In preparation the panel received DAE's first high level institutional plan in which her vision and ambitions are laid out.

It has led to a constructive and positive conversation and resulted in valuable insights and advice.

Topics

- Expanding our MA portfolio with a department in GEO-Design.
- The feasibility of a part-time master aimed at professionals with an active professional practice.
- Reinforcing the link with research.

Developments in the light of the Institutional plan and MA GEO-Design:

Design Academy Eindhoven is happy with how her Master programme has matured and continues to increase in quality. The programme provides for a niche that is sought for by prospected students.

In the future we would like to reinforce our profile in relation to Dutch Design and International Design: We need to step away from what DAE used to represent, away from the legacy of our past. Away from carving out the small territory of expertise and control, which is around producing beautiful objects and decorating everyday life. Instead we aim to become and educate strategic thinkers that are positioned at the convergence of all other fields of knowledge: a kind of expert non-specialist, someone who is capable of relating to a diverse field of specialisms and bringing them all together in a meaningful and strategically relevant way and rather to effect change. A future relevant designer is capable of tackling on a systemic level the challenges faced by society, and there are many. Our aspiration is that we as an academy will give a signal that there is a change of attitude towards design, because design itself has changed. We make a commitment to social causes, a commitment to diversity and a commitment to work on things that are strategically important for collectiveness.

Design is not so much a specific specialisation but more a translation of different trajectories that converge. This standpoint matches with the spectrum of our current masters:

From immaterial (Information Design) to individual relational (Contextual Design), to Collectively relational (Social Design) to Interpretational (Design Curating and Writing).

The current spectrum of masters does account for a gap in our perspective though: that of specialists regarding the planetary scale of Design; we intent to close that loop by introducing a MA GEO-Design, starting 2020.

We received a positive response from both prospective students as the national board of fine arts.

A short excerpt of the MA GEO-Design:

(...) In addition to the four study paths DAE currently has in place, in the respective department, GEO-Design offers a new perspective: a platform to explore the social, economic, territorial, and geopolitical forces shaping design today. In this two-year master's study path at the Design Academy Eindhoven, students develop research and communication tools to facilitate a deeper understanding of today's reality and to make transformative interventions through design and its material, technical, social, and discursive possibilities. (...)

The designer can be a critical agent in the global system, but their skillset and perspective must expand rapidly beyond isolated, self-referential processes of artistic making and subjective intuition. The projects in GEO-Design will be radically rooted in an expansive understanding of reality—but one that acknowledges how "real world" problems are easily reduced to briefs for well-funded design solutions with negligible benefit to their intended users. In GEO-Design, trans-disciplinary collaboration is not only a way to increase the scale and depth of research, but an ethical position that respects the expertise, lived experience, skills, resources, or communal significance of individuals and institutions in other fields. These interrelations ask designers to address responsibility, politics, perception, inequality, and other issues arising from design's complicity across multiple industries, communication networks, and aesthetic cultures. (...)

This course acknowledges the legacy of industrial production as the fundamental source for the expertise and agency of the designer in contemporary society, while also addressing its historic contribution to environmental and social instability and its incompatibility with models of sustainable or even survivable futures. (...)

Panel:

It is great to see that since the MA accreditation, DAE has managed to come up with an ambitious plan for the academy as a whole.

Smaller institutions like Design Academy Eindhoven are more responsive to developments in the world. They can act and react on developments in society and the world, quick and effective as speedboats, whereas the big institutions can be ponderous as oil tankers.

The radical differentiation mentioned in DAE's vision is appreciated. Especially since it will lead to radical differentiation in pedagogy. In the current day and age it is good to shake things up. We don't always have to be complaisant and lectures are not necessarily the best teaching method. The addition of the study path GEO-Design shows that Design Academy Eindhoven is capable of fulfilling this 'speedboat' role, since the field is indeed ready and in need of this perspective on design. An additional benefit for the MA GEO-Design is Design Academy's location:

Eindhoven has a big attraction to students and alumni: They come and stay here, feel opportunities and build a community. With the industry shifting towards a more regional focus, Eindhoven has an advantage, for example in negotiations with the city council.

Panel: How and when do you measure success? When are the prospected changes successful in your eyes?

Success used to be measured by the number of influence graduates and/or DAE as an institution had in the field. Now we measure success in how we inspire others; we see ourselves as a laboratory. If/when in five years other institutions start similar programmes we see that as success. The popularity and multi-disciplinarily of the applicants and the broad spectrum of activities they will uptake after graduation will also be a measurement of success.

Another way to measure success is when we manage to shake the discourse with a collective wake-up call and generate a healthy amount of criticism, we are not looking for immediate consensus.

"This is not design" is a phrase we would like to hear. As soon as there is this positive moment of discomfort, we know we are doing something right.

We aim to decolonise design. In that we are not per se unique. Our hands-on approach and strong agenda is.

Although it is easy to agree with our agenda, the outcome should be a healthy shock.

Reinforcing the connection with research.

The research currently done, shows great work, but is still silo-ed. In our new model readerships focus on the intersection of social activism, strategic design, technology, political design and society.

Part-time professional master.

Design Academy Eindhoven is looking into the opportunities to start a part-time professional master, alongside her and within the accreditation of her current master.

Panel advice:

The added value of participants of executive educations is the contact with the students in the regular programmes of the academy. Think of the mode you want to offer such education in, e.g. one day a week, or a pressure cook for five days in a row (good for people overseas). There are also the possibilities for non-degree education in which you could offer master classes (5 master classes would make a master programme). You could start building the latter from within the alumni network: That offers the opportunity to find out where the needs for specific executive educations lays.

Additional advice:

DAE's set up of teaching in BA and MA is small scale and intensive. One can apply for the special feature 'small scale and intensive education' within the accreditation of the NVAO. Obtaining this feature means DAE not only will have an extra quality label for prospective students, it also allows the academy to raise her tuition fee.

Colofon

Coördinatie & organisatie:

Communicatie, relatie en events team

Redactie:

Mechtild van den Hombergh, Gert Staal, Ilka van Steen

Beeldredactie en samenstelling:

Ilka van Steen

Tekst:

Gert Staal

Vormgeving:

Rich Dust / Sjoerd Koopmans & Daniël Stadhouders

Fotografie:

Boudewijn Bollmann, Sjoerd Eickmans, Ralph Kamena, Toon Kieviets, Nicole Marnati, Ronald Smits, Angeline Swinkels, Oscar Vinck

Design Academy Eindhoven

Emmasingel 14 (tevens vestigingsplaats)
5611 AZ Eindhoven
Postbus 2125
5600 CC Eindhoven
T +31(0)402393939

info@designacademy.nl
www.designacademy.nl

